

Llobregós informatiu

Dipòsit legal: L. -798-2003

NÚM. 104

DESEMBRE - 2020

A la coberta

La llum des de dins

El normal és que la llum que ens dona claror ens vingui de fora (del Sol cap a la Terra, de la làmpada cap als objectes, on aquesta és reflectida i mostra la realitat). La necessitem per veure-hi, per llegir, per fer vida normal, i la necessitem especialment en la nit i en interiors.

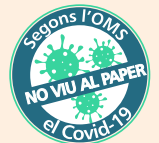
Però hi ha una llum, que igual que il·lumina les cases des de dins, il·lumina la ment i el cor de les persones, el nostre actuar en les intencions i actituds.

Podríem dir que ens permet “veure-hi clar” i ens aclareix què fer en temps de dubte, d’incertesa, com l’actual. Neix dins d’un mateix, en la interioritat –des de l’espiritualitat podríem dir també–, en les estones de meditació, de soledat, que donen com a fruit esperança, il·lusió, pau.

Així, com una humil espelma que il·lumina el menjador i ens dóna llum als que hi convivim dins la casa, ens cal il·luminar aquests temps foscos des de dins, des d’aquesta interioritat, amb saviesa, amb paciència, amb quietud i pau, fins que arribi el moment, més endavant, d’obrir de bat a bat una finestra en què hi veurem clar del tot.

Text i foto: Jesús Gilart

A l’interior... destaquem:

12 Noticiari

A Sanaüja han trobat una solució digna per a col·locar els contenidors de brossa que convida a una utilització neta i racional per no convertir l’espai en una abocador incontrolat de deixalles

22 ... de la Vall

L’Associació de joves de Torà ha tingut la bona iniciativa de realitzar accions solidàries en aquest temps de patiment per a tantes persones. La recaptada d’aliments per als refugiats n’és una d’elles

32 Entitats

La nostra Vall del Llobregós està farcida d’associacions culturals o socials que fan que el teixit associatiu sigui un element cohesionador. Ara en neix una altra a Castellfollit de Riubregós. Els desitgem bona feina!

51 Esports

A Torà, el grup de joves i no tan joves que quedaven per sortir a córrer o amb bici els caps de setmana ha anat augmentant, gràcies o per culpa de la necessitat d’esbargir-se després del confinament

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
apact@apactora.org

Subscripcions i publicitat:

Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Maria Garganté,
Jordi Llaudadó, Ari Martin, Francesc X. Miramunt,
Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep
Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila, Vicenç Vilaseca.
Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Anna Cantacorps, Maria Casanellas,
Montse Miquel, Antoni Montroig, Vanesa Pérez, Toni
Pinós, Francesco Righelle, Sergi Torrescasana,
Raquel Venque, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Albert Fibla, Jesús Gilart, Dolors Nadal, Jordi Prat,
Xavi Santesmasses, Ramon Sunyer, M. Jesús Torrent,
Pol Viladrich, Daniel Vilarrúbies

Subscripció anual: 16,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

 ACPC
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Membre de l'Associació
Catalana de la Premsa
Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

En temps de la pandèmia de Covid, estem vivint situacions insospitades que mai no ens hauríem imaginat: confinament a casa a les nits, de caps de setmana al municipi, de tot Catalunya durant setmanes i setmanes; tancament de restaurants, bars, teatres, cinemes, concerts, comerços... i les activitats no confinades a una reducció dràstica d'aforament. Tot per fer front al virus que amenaça tot el món.

La pràctica paralització de tota activitat ens podia portar a pensar que la nostra revista –especialitzada en reflectir les activitats de la nostra Vall– quedaria també aturada, ja que no podríem explicar res de res.

Però vet aquí que la vida és imparable, que els projectes de cada poble i de cada comunitat, tot i que s'han de portar a terme d'unes altres maneres i amb totes les precaucions i prudència que demana la situació sanitària, s'han realitzat i no s'aturen si hi ha voluntat ferma de continuar. Així ho podem veure en aquesta nova edició de la nostra revista, atapeïda com està de notícies, comentaris i articles. I encara ens han quedat temes per a la propera edició.

Us animem a ser prudents en la vida, però que no res no ens faci aturar. Us desitgem que passeu unes bones Festes de Nadal, ara més que mai, amb la voluntat de superar totes les dificultats inherents a la nostra humanitat.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Diputació de Lleida

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS**

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Visites

Suspeses,
de moment

Enriqueta S.C.P.

perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfollit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

La teva publicitat

AQUÍ

973 473 265

Isaac Soteras

INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteraslampista@hotmail.es
f Lampisteria Isaac Soteras

DUOCASTELLA

Castelltallat – 08263 St. Mateu de Bages (Barcelona)
Tel. 93.743.30.52
www.excavacionsduocastella.com
e-mail: info@excavacionsduocastella.com

EXCAVACIONS, EXPLANACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ, CAMINS, ESCULLERES
REORDENAMENT MEDIAMBIENTAL, FORESTAL, AGRICOLA I EMERGÈNCIES

Vicfred: Pavimentació del camí al Pou de Madern

Josep Verdés. - A finals del mes d'octubre es van pavimentar 500 metres del camí d'accés al Pou de Madern, lloc que és un dels principals atractius turístics i patrimonials del municipi de Sant Guim de la Plana. L'obra s'ha inclòs dins el pla de dinamització territorial de la Generalitat de Catalunya. La pavimentació va ser amb

aglomerat calent i la va portar a terme l'empresa M i J Gruas, d'Alguaire, amb un cost de 27.158 euros, dels quals han estat subvencionats el 75% per l'esmentat pla de dinamització i la resta amb fons propis de l'Ajuntament. Els 300 metres que resten per acabar el camí fins al Pou es deixaran per una tercera fase.

Pinós: l'empresa eòlica es retira

FOTO: DMITRY KALINOVSKY

Ari Martin. - L'Ajuntament de Pinós ha comunicat que l'empresa Igewind ha retirat el projecte de construcció del parc eòlic de la Serra de Pinós. Després que el consistori manifestés a Urbanisme la incompatibilitat d'aquest projecte amb el POUM vigent a Pinós, Urbanisme va refer el seu informe del 14 de juliol del 2020 per un de desfavorable emès el 30 de setembre del 2020.

Si el municipi s'hagués manifestat favorablement al parc en la consulta, l'Ajuntament hauria procedit a modificar l'article 27.3 del POUM. En cas d'una resposta negativa, no s'hagués modificat el POUM i per tant l'Ajuntament no hauria autoritzat el projecte. Aquesta possible modificació del POUM implicava un període llarg de temps, la qual cosa ha creat incertesa jurídica a l'empresa i el risc de perdre els avals que tenia dipositats

a Red Elèctrica Espanyola.

El parc d'Igewind suposava per al municipi de Pinós uns ingressos inicials de 2.4 milions d'euros per la llicència d'obres, més 300.000 euros anuals durant 25 anys. Això hagués permès millorar la qualitat de vida del nostre veïnat. La contrapartida era un gran impacte mediambiental a tots els nivells, provocat pels molins i la línia d'alta tensió, tant en la seva construcció com explotació durant aquests 25 anys.

L'Ajuntament ha exposat que ara s'obre un nou horitzó que es pot afrontar amb calma, tenint en compte el canvi climàtic i l'objectiu europeu sobre l'energia renovable. També van comunicar que quan la Covid ho permeti es podrà iniciar un debat serè i participatiu amb tot el municipi, per determinar cap a on es vol anar.

Xarxa de clavegueram d'Ardèvol

Ari Martin. - Han començar les obres de la primera fase de la xarxa de clavegueram al nucli d'Ardèvol, que abasta la zona del local social, baixada cap a la Plaça i carrer Major.

Les obres duraran aproximadament un mes i mig, i produiran talls i afectacions al trànsit d'aquesta zona que s'aniran senyalitzant a mesura que avanci l'obra. L'empresa constructora prendrà totes les precaucions

de seguretat necessàries tenint en compte que bona part de l'actuació es fa davant l'escola.

L'actuació té un cost de 38.788,69 euros i en el 90% està subvencionada per la Diputació de Lleida. Les obres permetran renovar i ordenar una part de la xarxa de clavegueram del principal nucli del municipi, encarat a la construcció de la futura depuradora i a la necessària posada al dia de les xarxes de serveis municipals.

Massoteres condiona l'accés a l'antiga església de Sant Simeó

Dani Vidal. - Durant els mesos d'estiu van tenir lloc les obres d'urbanització d'un tram de carrer que connecta la carretera de Guissona amb l'accés a l'antiga església de Sant Simeó. És un carreró poc transitat i que queda una mica amagat. Les obres han consistit en una millora de la pavimentació, amb la col·locació de llambordes, i en la renovació de l'enllumenat, amb la instal·lació de

punts de llum a terra.

A través d'aquest carrer s'accedeix a l'antiga església de Sant Simeó, una església romànica, del segle XI, que es troba en estat de ruïna. L'antic temple només conserva un absis primigeni i uns murs que es van restaurar fa un any. El recinte s'ha desbrossat i ara és visitable.

Vicfred: mirador dels Pirineus

Josep Verdés. - El passat mes de novembre es va realitzar l'obra consistent en la construcció d'unes escales per accedir al terrat de la zona de serveis del local social, enrajolar tot l'espai i col·locar una barana de protecció amb vidre de seguretat, per convertir-lo en una terrassa i mirador amb vistes als Pirineus.

L'obra s'ha inclòs en la línia d'ajut del pla de dinamització territorial de la Generalitat de Catalunya amb un cost de 25.161 euros, del qual el 75% ha estat subvencionat per l'esmentat pla i la resta per fons propis de l'Ajuntament. L'obra ha estat realitzada per l'empresa Ribalta i Fills, d'Oliana.

Calonge de Segarra millorarà el nucli de Dusfort

Ajuntament. - El dia 16 d'octubre la directora dels Serveis Territorials a la Catalunya Central, Ivet Castaño, va visitar el municipi de Calonge de Segarra. L'alcalde i el regidor Marcel·lí Castells van explicar-li el projecte de millores al nucli de Dusfort, i van mostrar-li in situ les obres de reforma i ampliació de l'edifici de l'Ajuntament. Ambdues actuacions han estat subvencionades pel Departament de Presidència de la Generalitat, a través del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC):

la millora del nucli de Dusfort amb 250.000 euros, i la reforma i ampliació de l'edifici de l'Ajuntament amb 120.000 euros.

Amb aquestes obres el poble de Dusfort millorarà la pavimentació de carrers, el sistema de sanejament, l'enllumenat públic i altres instal·lacions. Al mateix temps s'hi farà arribar la fibra òptica i es donarà cobertura d'aquest servei a altres nuclis i masies del municipi per mitjà de radioenllaç.

La Generalitat condicionarà el camí de Pinós a Salo

Ari Martin.- El passat 23 d'octubre, el director d'Infraestructures i Mobilitat, Xavier Flores, i el secretari del departament, Isidre Gavin, van confirmar, en una visita al municipi de Pinós, que abans que s'acabi aquest any la Generalitat licitarà les obres per a condicionar el camí de Pinós a Salo (de 8 km). El Departament de Territori i Sostenibilitat, que està finalitzant la redacció d'aquest projecte, executarà les obres durant el 2021

amb una inversió prevista de 3,5 MEUR i preveu, com a principals actuacions, l'eixamplament i millora del traçat del camí. Actualment, aquest vial que comunica la B-300 i la BV-3002 és municipal, però el Govern de la Generalitat té la voluntat d'assumir-ne la titularitat, ja que forma part d'un itinerari comarcal entre el Bages, el Solsonès i l'Anoia, recollit al Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya 2006-2026.

La Molsosa, municipi cardio-protegit

FOTO: LAIA CORTADA

Rosa Vila.- En els darrers dies l'Ajuntament de La Molsosa a instal·lat dos desfibril·ladors, un a la plaça de Prades i un altre a la plaça d'Anfesta. El perquè es molt senzill, el municipi de la Molsosa és molt gran i dispers i en cas de emergència tot va de segons; per tant, amb el desfibril·lador que va instal·lar la Diputació de Lleida fa gairebé dos anys, entre el Local Social i l'Ajuntament,

no donava cobertura a tot el municipi.

Ara, d'aquesta manera tenim uns altres a cada extrem del municipi i com que aquests equips són mòbils podran ser utilitzats en els tres radis: Prades i masies circumdants; Anfesta i masies circumdants; Local Social, Església, Ajuntament, nucli dels Quadrells i masies circumdants.

Sanaüja: destrucció i restitució de l'estelada del Castell

Maria Garganté.- Com havíem informat en l'anterior número de la revista, l'11 de setembre havia tingut lloc a Sanaüja la col·locació de l'estelada a la façana del Castell, realitzada artesanalment amb nusos de plàstic de diferents colors, per restituir la que hi havia hagut fa uns pocs anys i que s'havia fet a semblança de la que havien impulsat els veïns de Biosca. Recordàvem també com ambdues estelades, situades en sengles castells, de Biosca i Sanaüja, havien estat destruïdes simultàniament per una acció vandàlica.

Doncs el propassat 12 d'octubre, festivitat de la

Mare de Déu del Pilar i altrament conegut com a "Dia de la Hispanitat", l'estelada del Castell de Sanaüja va tornar a ser malmesa per un atac que va perpetrar-se la nit anterior –no sabem si amb intencionalitat "simbòlica" vinculada amb la data assenyalada i les seves connotacions polítiques. Es tracta, doncs, de la segona agressió que pateix una estelada al Castell en pocs anys. Així i tot, la perseverança dels vilatans entusiastes, que no claudiquen davant aquest tipus d'agressions, va fer que l'estelada fos reparada i tornada a col·locar al seu lloc uns quants dies més tard.

Nou servei a Torà

FIBRA + TELÈFON FIX

 des de **20** **€/mes** **Amb IVA inclòs!**

900 899 030 / info@bonarea-telecom.com / bonarea-telecom.com

bonArea | **fibra**
TELECOM

La Diputada al Parlament visita Calonge

Ajuntament.- El passat dia 23 d'octubre la diputada d'Esquerra Republicana de Catalunya al Parlament de Catalunya, Montserrat Fornells i Solé, va visitar el municipi de Calonge de Segarra.

Acompanyada de l'equip de govern municipal va visitar el nucli de Dusfort, seguidament va signar el llibre d'honor de l'Ajuntament, i per finalitzar va desplaçar-se fins al Castell de Mirambell on va poder visitar el recent inaugurat "Espai Castells de Marca".

L'equip de govern va transmetre a la diputada algunes preocupacions com ara la implementació de parcs eòlics i fotovoltaics, i la recent creació de l'Agència de la Natura. Montserrat Fornells, a banda de ser l'alcaldessa de Vilanova de l'Aguda, és l'única diputada al Parlament de Catalunya de la Vall del Llobregós.

L'Ajuntament de Calonge de Segarra agraeix la visita de la diputada al municipi.

Castanyada a l'escola Sant Roc de Castellfolit

Escola Sant Roc.- L'escola Sant Roc va celebrar la castanyada adaptant-se a la situació COVID-19. L'alumnat va organitzar la festa pensant que podrien participar les famílies, però al final a causa de la situació de la pandèmia els nens i nenes van canviar les activitats programades.

El divendres dia 30 d'octubre van gaudir realitzant manualitats, interpretant cançons angleses, menjant castanyes i, com a novetat molt entranyable, una videoconferència amb la castanyera, que no va poder venir com cada any a delectar-nos amb les seves històries i castanyes.

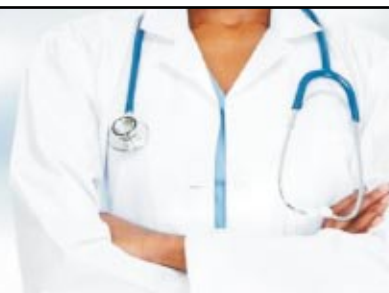
Castellfollit: urbanització de l'entrada al poble

Ajuntament. - Durant el mes d'octubre s'han iniciat les obres d'urbanització de l'entrada al poble. A finals de setembre s'hi va desmuntar la bàscula municipal, que havia perdut la seva utilitat, aprofitant aquest espai per instal·lar una pèrgola. També s'hi instal·larà una font, es reubicaran les places d'aparcament i es deixarà la zona central lliure de vehicles convertint-la en un espai de gaudi per als veïns i veïnes de Castellfollit.

Aquesta obra es durà a terme a través d'una línia de dinamització territorial de la Generalitat de Catalunya, de la qual l'Ajuntament n'ha estat beneficiari, amb l'objectiu d'harmonitzar l'espai i millorar-lo, essent aquest la porta d'accés al municipi i el lloc on es concentra la major part de l'activitat econòmica. Les obres han estat adjudicades a l'empresa Castell3 Construccions SL.

Serveis Mèdics Calaf

Medicina general
Fisioteràpia / Rehabilitació / INDIVA Activ
Pilates adaptat a la teva condició física
Podologia
Psicoteràpia
Anàlisis clínics
Carnets de conduir i altres permisos
Revisions esportives
Certificats mèdics

El teu centre
de referència

Raval Sant Jaume, 29 baixos - 08280 Calaf
Tel. 93 869 80 47 - informacio@serveismedicscalaf.com
www.serveismedicscalaf.com
Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 13 i de 16 a 19 hores

Nou espai per als contenidors de brossa i desfibril·lador a Sanaüja

Maria Garganté. - Fa poc més d'un any, l'espai delimitat amb un tancat on s'ubicaven els contenidors de brossa a la sortida de Sanaüja, va aparèixer cremat d'un dia per l'altre. L'acció va coincidir amb els dies en què a Barcelona hi havia els disturbis diaris com a resultat de la sentència contra els presos, en el que es va anomenar popularment "la batalla d'Urquinaona". Qui signa aquest article sempre va relacionar l'acte vandàlic de Sanaüja amb els mateixos fets, com si aquests haguessin desembocat un "efecte mimètic".

El cas és que els contenidors es van ubicar a partir de llavors a l'altra banda de la carretera, just vora les

piscines municipals. Durant molts mesos es van succeir les queixes per l'incivisme d'algunes persones que abocaven la brossa de qualsevol manera, quedant a més en un espai molt visible i exposat. Des de principis d'octubre, però, s'ha tornat a refer el tancat situat a l'emplaçament originari, de manera que els contenidors tornen a estar al seu lloc, oferint un efecte visual més agradable i discret.

Així mateix, per les mateixes dates també es va col·locar un desfibril·lador a l'exterior de l'edifici de l'Ajuntament, obtingut amb el suport de la Diputació de Lleida.

Calonge: l'Ajuntament congela impostos

Ajuntament de Calonge de Segarra. - En el Ple celebrat el passat 14 d'octubre l'equip de govern municipal va aprovar no incrementar cap impost ni taxa i mantenir totes les bonificacions per a l'exercici 2021.

Amb aquesta mesura l'Ajuntament pretén donar suport a la població davant la situació actual que estem vivint de pandèmia que provoca aquesta crisi sanitària i econòmica.

El Castell de Mirambell, un dels “Castells de Marca”

Ajuntament.- Calonge de Segarra presenta un nou espai patrimonial, un recorregut pel territori d'ara fa 1.000 anys i per 7 castells que defensaven la Marca: l'espai “Castells de Marca” a les restes del Castell de Mirambell.

Es tracta d'un espai interpretatiu a l'aire lliure, basat en el ric patrimoni castral que actualment vesteix un bon nombre de turons i tossals a l'Alta Anoia. En aquest espai se situen, es divulguen i es posen en valor els

diferents castells de marca, tots ells declarats Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN), amb diversos plafons informatius. Aquests són: Castell de Mirambell (Calonge de Segarra); Castell de Boixadors (Sant Pere Sallavinera); Castell de Calaf; Castell de Castellfolit de Riubregós; Castell de la Manresana (Els Prats de Rei); Castell de Segur (Veciana); i Torre de Contrast (Argençola). L'Ajuntament de Calonge de Segarra us convida a visitar aquest nou espai.

Reformes al parc de Bombers Voluntaris de Pinós

Ari Martin.- El dia 9 de novembre es van acabar les obres de millora del parc de Bombers Voluntaris de Pinós. L'actuació de 12.908,59 euros ha estat subvencionada al 100% pel Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya i gestionada per la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments. Amb aquesta ajuda s'ha pogut reformar la teulada, desviar les canals pluvials cap a la cisterna

de l'edifici i habilitar-hi una nova habitació que permetrà als bombers voluntaris poder dormir al parc.

La tasca dels bombers voluntaris de Pinós és de gran importància, donades les característiques de la zona, ja que de manera altruista col·laboren en la prevenció i extinció d'incendis, salvaments i rescats, així com també en emergències de caràcter divers.

Millora la seguretat a l'entrada d'Aleny

Ajuntament. - Recentment s'ha dut a terme la instal·lació d'una barrera de seguretat en el vial d'entrada al nucli d'Aleny, de Calonge de Segarra.

Aquesta barrera de seguretat, homologada amb nivell de seguretat N-2, és metàl·lica i recoberta de fusta per tal de ser integrada paisatgísticament.

S'hi ha col·locat amb l'objectiu de millorar la seguretat

en el vial d'entrada al poble d'Aleny ja que un dels seus laterals presenta un talús d'una alçada considerable. Amb aquesta actuació s'ha millorat significativament la seguretat en el tram més conflictiu del vial.

L'actuació ha estat finançada íntegrament per la Diputació de Barcelona, amb una subvenció concedida de 10.000 euros.

L'escola Sant Roc visita el Zoo del Pirineu

Escola Sant Roc. - El dimarts 27 d'octubre vam anar al Zoo del Pirineu. Va ser una experiència inoblidable. Vam gaudir observant i tocant diversos animals: guineus, corbs, mussols, àligues...

Els monitors del Zoo van fer unes explicacions molt interessants i curioses. Recordarem un corb que parlava i el mussol més petit del món: el xut. Ara ja tenim més

informació per continuar treballant el nostre projecte dels animals.

Situat als peus del Port del Comte, el Zoo del Pirineu és una organització sense ànim de lucre que ha muntat un refugi d'animals salvatges maltractats o ferits. Els hi acullen i els cuiden i, si és possible, els tornen sans i forts de nou a la vida silvestre.

Millor Entitat

del món en banca

de particulars el 2020

Gràcies als nostres **15 milions de clients i 35.000 empleats**, hem pogut reforçar el compromís amb les persones i la societat en aquest context tan difícil. Això ens ha permès obtenir aquest premi, juntament amb els de **Millor Banc digital en banca de particulars a Espanya el 2020** i **Millor Aplicació mòbil de banca de particulars a l'Europa Occidental 2020**, que atorga *Global Finance*.

#AmbTuAraMésQueMai

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es

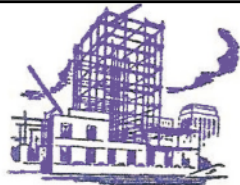
EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Orgull de ser ...

(≡) **Prensa Comarcal**

Llobregós
informatiu

Només nosaltres
explicuem la
TEVA HISTÒRIA

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

**assessoria
COFISCO**

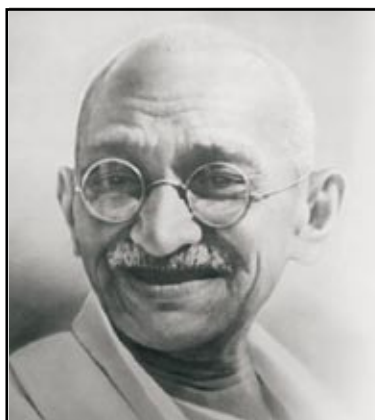
Plaça de la Creu, 3
25750 - Torà
Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
info@cofisco.es

WWW.
vall del llobregós cat

Q
Què hi
trobaràs?

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes
La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura
popular
Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

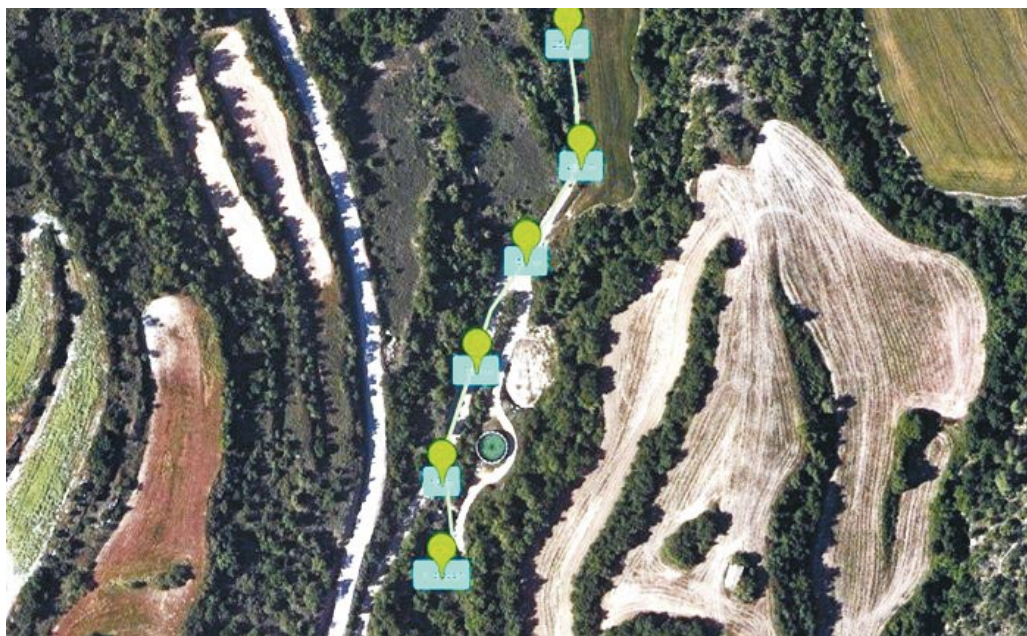
Llobregós
informatiu

***"El veritable
progrés social
no consisteix
en augmentar les
necessitats, sinó
en reduir-les".***

Mahatma Gandhi

Castellfollit: substitució d'una canonada de fibrociment

Ajuntament.- A mitjan novembre es va iniciar la substitució de la canonada que va des del dipòsit de subministrament de l'aigua potable fins al municipi, que era de fibrociment. Aquesta obra s'ha dut a terme a través d'un programa complementari de la Diputació de Barcelona aprovat especialment per a obres de renovació de xarxes antigues que siguin de plom, fibrociment, amiant, PVC i altres materials, amb l'objectiu d'anar eliminant materials que puguin ser nocius de les xarxes de distribució.

La canonada de fibrociment s'ha substituït per una de nova de polietilè d'alta densitat, que és un material molt

usual en les canalitzacions d'aigua potable ja que no és contaminant, té majors qualitats envers altres materials i una major resistència.

El fibrociment és un material que conté amiant, un mineral que proporciona unes bones característiques tèrmiques i de resistència al material però que suposa un risc per a la salut, si es manipula o es trenca, i està totalment prohibit el seu ús des del 2001. La canonada s'ha substituït perquè ha arribat al final de la seva vida útil però no suposava cap risc per a les persones ja que no hi havia transmissió del mineral a l'aigua.

Biosca celebra Tots Sants al cementiri

Redacció.- Com cada any el poble de Biosca ha celebrat la festa de Tots Sants al cementiri, on està habilitada una capella. La missa s'ha celebrat a l'exterior, amb totes les mesures de seguretat que demana la pandèmia de Covid.

S'ha tingut un record especial per tots els avantpassats enterrats al recinte, així com per totes les víctimes del coronavirus. L'acte va tenir lloc el dissabte dia 30 d'octubre, vigília de la festa de Tots Sants i va estar presidit pel Fermí, rector de la parròquia.

L'APACT REP EL PREMI SIKARRA

La cerimònia d'entrega es va celebrar al Monestir de Cellers

El Premi Sikarra 2020, convocat com cada any pel Fòrum l'Espitllera i per la Fundació Jordi Cases i Llebot, s'havia d'entregar el 21 de març a Calaf. Els integrants de l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (APACT) ja sabien que eren els guanyadors del Premi d'aquest any, en reconeixement a tota la seva trajectòria de 40 anys en defensa i promoció del patrimoni toranès, servant també la memòria de persones com el Jaume Coberó, que en fou un dels principals impulsors. La cerimònia d'entrega del guardó s'havia de fer al Casal de Calaf, comptant amb la bona acollida i predisposició tant del president de l'entitat com de l'alcalde de la vila. Tot estava preparat i, just una setmana abans, ens vam veure abocats a un dels fets que ja marcarà de manera indeleble la nostra vida, com fou el confinament per la pandèmia de Coronavirus.

L'acte quedà suspès i gairebé la vida de tots nosaltres, quedà suspesa... L'estiu va suposar un parèntesi però que vam viure com una letargia, de manera que la tardor ens va sorprendre i temíem que l'any 2020 se'ns escolés com l'aigua al palmell d'una ma sense haver pogut fer efectiva l'entrega d'un guardó tan especial per a nosaltres. Fou així com de manera instintiva i gairebé "arrauxada", a finals de setembre vam decidir que la celebració de les Jornades Europees del Patrimoni, el cap de setmana del 10 i 11 d'octubre, podien ser una oportunitat d'or per subsanar la suspensió del mes de març, malgrat estàvem parlant d'un escàs marge de menys de dues setmanes per preparar-ho. Fariem, doncs, una entrega en petit format i, excepcionalment, no pas en un auditori convencional sinó en un indret vinculat amb l'essència de la pròpia associació premia-

da. I sortosament els astres es van conjurar perquè tot s'acomplís a la perfecció. La Presidenta de l'APACT va rebre la idea amb entusiasme i complicitat i el Rector de Torà ens obria les portes, ni més ni menys, que d'un lloc tan especial com el Monestir de Sant Celdoni i Sant Ermenter de Cellers.

Vam fixar l'efemèride pel dissabte 10 d'octubre a la tarda, amb una assistència limitada d'aforament, prèvia

Laura de Castellet, musicòloga i medievalista radicada fa una bona colla d'anys a Sant Just d'Ardèvol, d'on n'és l'única habitant o on aprofundeix en els seus estudis que van des de l'arqueologia i interpretació del paisatge que l'envolta fins a la recuperació del so de l'edat mitjana, fabricant ella mateixa alguns instruments. Tot plegat va conferir-li a l'espai un ambient màgic que ens transportava al moment d'eclosió d'aquell petit recinte monàstic, que ocupa un lloc tan especial en l'imaginari sentimental i patrimonial de tants toranesos.

Quan vam sortir de l'església ja s'havia fet fosc. Aquest cop no hi hauria sopar de celebració per les circumstàncies adverses que condicionen la nostra socialització i vida comunitària, però sortíem contents amb la sensació d'un deure "acomplert", però la certesa de que ho havíem fet en el moment precís. I la prova fou que just el cap de setmana següent la Generalitat ja va dictar restriccions més severes per evitar el col·lapse sanitari. "Carpe diem", que deien els clàssics... Aprofitar el moment per reconèixer i agrair. Llarga vida a l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà!

Maria Garganté Llanes

Presidenta del Fòrum l'Espitllera

inscripció, de manera que els assistents van poder ocupar els bancs amb la distància de seguretat suficient, al mateix temps que també hi havia un dispensador de gel hidroalcohòlic a l'entrada del temple. Tot una sèrie de consideracions i precaucions que abans eren impensables per innecessàries i que ara havien esdevingut preceptives per poder fer nostra també aquell eslògan de "la cultura és segura".

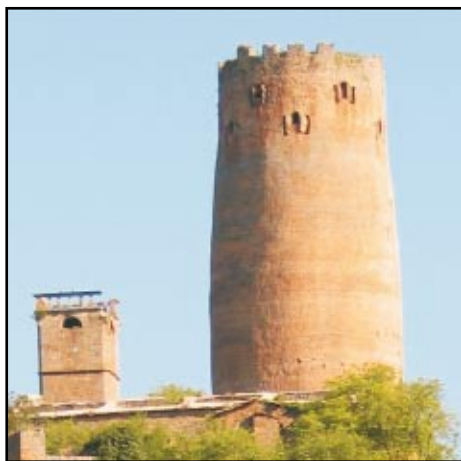
L'acte fou senzill, però no per això menys revestit de solemnitat i tota la dignitat que vam poder donar-li. Es van fer els parlaments preceptius, amb la presència de l'Alcalde Magí Coscollola i fou Xavier Rivera, president de la Fundació Jordi Cases i Llebot, l'encarregat aquest any de fer entrega del guardó a la presidenta de l'APACT, Rosa Bagà, que en el seu parlament va voler recordar també a Carles Muzàs, membre molt actiu de l'associació, desaparegut recentment. El premi com a tal consisteix en una escultura original de l'artista barcelonina Anna Marín, que representa una espitllera que conté al seu interior una representació de la moneda "Sikarra", amb els cavallets i la inscripció gravats en grisalla sobre vidre.

La vetllada va estar amenitzada pel repertori de música medieval de la

XAVI SANTESMASSES

**Aquest any, el Pessebre Vivent d'Ardèvol,
queda cancel·lat per la situació
de pandèmia que vivim.
Esperem que l'any vinent serà millor**

WWW.

APACTora.org

Fes-te'n soci

Serveis i Neteges
Segarra

Atenció personalitzada per a
avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

www.eljardinerdetora.com
658550376

CAL MAS
DE SANT SERNI

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA
ASSEGUANCES

LABORAL-FISCAL
COMPTABILITATS

MAQUINARIA AGRÍCOLA

L'APACT REP EL PREMI SIKARRA

Se l'ha ben mesrescut!

L'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà va ser fundada l'any 1979 per l'historiador local Jaume Coberó i Coberó. L'entitat té el seu origen en l'arribada de la democràcia quan es produeix a Catalunya un esclat del moviment associatiu vinculat a la cultura popular. Es reprenen moltes de les manifestacions populars i festives, i es creen noves associacions com la nostra, que assumeixen el compromís de preservar aquestes tradicions, s'interessen pel patrimoni, el folklore i el món rural, amb la voluntat de recollir i deixar testimoni d'un llegat material i immaterial que es considerava que s'estava perdent. Jaume Coberó va ser-ne el president fins a la seva mort, l'any 2004. El rellevà la Rosa M. Santamaria que portà les regnes de l'entitat durant deu anys. Des de l'any 2014 l'APACT està liderada per la Rosa Bagà. Durant l'any 2019 ha celebrat els 40 anys d'existència, organitzant a l'efecte diverses activitats i exposicions.

Pel que fa al folklore i cultura d'arrel tradicional i popular de Torà, l'APACT ha assessorat i dinamitzat festes com "La Llordera. El Brut i la Bruta", "Priors i Prioros del Roser" i la "Festa de Santa Àgueda". L'any 1995 va recuperar i consolidar la tradició del "Cós de Sant Gil" com una reivindicació històrica dels costums més antics de la Vila.

Tot i ser una entitat bàsicament de tipus cultural, s'ha fet un lloc al món de l'excursionisme a l'organitzar, amb èxit de participació, la Caminada Popular de Torà, que es ve celebrant de manera ininterrompuda des de l'any 1981. Al costat de la vessant excursionista, ha tingut cura d'afegir-hi interès històric i divulgatiu del patrimoni, i així li ha donat a la caminada popular un caire també cultural. L'experiència assolida en el coneixement del territori l'ha portat a promoure el sender de gran recorregut GR170 - Vall del Llobregós, del qual n'ha fet la senyalització i actualment en fa el manteniment, en col·laboració amb l'associació Brot Verd.

L'APACT ha col·laborat en diferents publicacions, destacant l'edició dels llibres escrits pel Jaume Coberó, també en l'*Inventari del patrimoni arqueològic, arquitectònic i artístic de Torà*, segon volum de la col·lecció *Inventari del patrimoni de la Segarra*, i des de fa 17 anys en l'edició de la nostra revista *Llobregós Informatiu*, una publicació bimestral sense ànim de lucre i amb un tiratge de 700 exemplars, adreçada als veïns de la vall del Llobregós amb la finalitat d'omplir un buit informatiu i potenciar la

relació entre els municipis de la conca del Llobregós.

També ha estat l'entitat impulsora de les visites a la torre de Vallferosa, juntament amb l'Associació d'Amics de la Torre de Vallferosa. Voluntaris d'ambdues entitats fan l'acompanyament i guiatge als visitants els dies en què s'obre l'accés de la torre al públic.

Al'hora de concedir el premi Sikarra, el jurat ha valorat també l'esforç de l'entitat per recuperar els següents espais culturals:

L'església del Convent de Sant Antoni de Pàdua. L'any 1980 entitat va liderar una subscripció popular per la compra de l'antiga església del convent, i va portar a terme les obres de reforma i condicionament de l'espai que avui dia és utilitzat com a local cultural per les entitats del municipi.

L'antic forn de pa de la Vila. L'any 1979 un grup de joves, l'embrí de l'APACT, neteja i restaura el forn medieval, conegut popularment com a "Forn de la Vila". El 1983 condiona el recinte per a poder ser visitat i el converteix en el Museu del Pa de Torà. Des de llavors s'ha fet càrrec de la gestió i el manteniment d'aquest espai museístic.

Casa Museu de Cal Gegó. Durant anys l'APACT ha invertit esforços i diners en la reforma d'aquesta casa del nucli antic de la Vila, seu social de l'entitat. Les sales d'aquesta casa han acollit els

darrers anys nombroses exposicions temporals organitzades per l'APACT. Els baixos de la casa s'han convertit en una mostra permanent d'elements etnològics donats per veïns del municipi.

Sobretot s'ha valorat la tasca que, des del voluntariat, ha portat a terme l'entitat, un voluntariat que s'ha posat, quan ha calgut, a consolidar algun element patrimonial en perill i no ha escatimat esforços en defensar tot allò que considera part essencial de la cultura pròpia. Tant és així que l'associació s'ha convertit en un referent cultural a la Vall del Llobregós, destacant especialment els seus esforços per tenir cura per la conservació, integritat i divulgació del béns que integren el patrimoni cultural de Torà en el sentit més ampli, és a dir, béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional, i béns mobles o immobles relacionats amb la història i la cultura del municipi. Enhorabona! Ens congratulem també per la part que ens toca.

ASSOCIACIÓ DE JOVES DE TORÀ

El 2020 ha estat un any inesperat per a totes. La pandèmia derivada de la Covid-19, que va esclatar a inicis d'aquest any, ha impactat i capgirat les vides de les persones d'arreu. Hem hagut d'adaptar-nos a un context al que mai ningú s'havia hagut d'enfrontar i seguim fent-ho diàriament.

L'Associació de Joves de Torà hem hagut de cancel·lar la majoria d'iniciatives previstes per aquest any, però això no ha aturat la nostra activitat. Seguint

amb la nostra filosofia de treballar per, en i amb el poble, estem reinventant-nos constantment per tal d'adaptar-nos a la situació actual i les necessitats que se'n deriven.

Des de l'Associació hem volgut aportar el nostre granet de sorra i per això hem decidit impulsar i involucrar-nos en nous projectes socials.

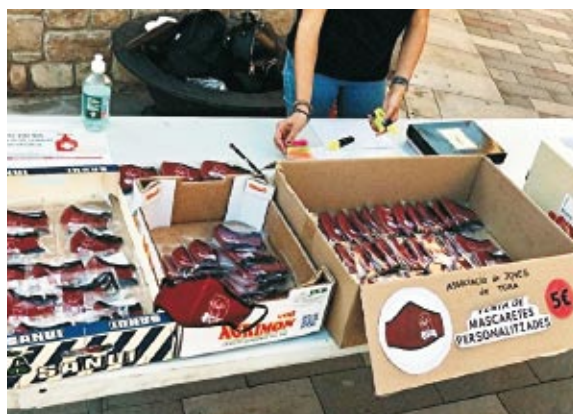
Associació de Joves de Torà

Venda de mascaretes

El mes de setembre vam iniciar la venda de mascaretes personalitzades del poble de Torà, per a grans i petits, per intentar frenar els contagis per Covid-19. Volem donar les gràcies a totes aquelles persones que han comprat una d'aquestes mascaretes i tot sovint la llueixen pel poble, ja que gràcies a vosaltres hem recaptat una bona suma de diners.

Creiem que la millor manera d'aprofitar-los és destinar la major part d'aquests a projectes socials, entre ells, una recollida d'aliments pels camps de refugiats de Grècia (segons recapte final) i la Marató de TV3, enguany contra la Covid-19, on enviarem 1.500 euros!

Una vegada més, moltes gràcies a totes les persones que ho heu fet possible! Juntes sumem. Aquesta Marató toca a tothom!

Camp de Refugiats de Grècia

El passat 16 de novembre donàvem el tret de sortida a un projecte en col·laboració a "Red SOS Refugiados, Spain", una associació de cooperació i desenvolupament que des de l'any 2015 coordina accions d'ajuda humanitària per a persones refugiades, principalment a Grècia.

Hem iniciat així una recollida d'aliments per a aquestes persones que conviuen en situacions infrahumanes sota l'amenaça, a més, de l'actual pandèmia per Covid-19.

Tenim previst que la campanya duri aproximadament un mes, fins al 18 de desembre. Trobareu punts de recollida d'aliments a Cal Jolonch, Cal Magí, i també als ajuntaments d'Ivorra, Pinós, Biosca i Castellfollit. L'enviament es finançarà principalment amb part dels guanys obtinguts en la venda de mascaretes.

Volem demanar la vostra col·laboració per tal d'ajudar a millorar la vida d'aquestes persones en aquests moments tan complicats i demostrar al món la nostra solidaritat.

Nous temps, nous projectes

Mercat virtual d'intercanvi

Una altra de les iniciatives en les quals ens hem aventurat és engegar un Mercat Virtual d'Intercanvi de Segona Mà.

Aquesta idea sorgeix arran de la preocupació per una de les possibles necessitats de cara a Nadal derivades de la crisi social i econòmica conseqüència de la Covid-19: la manca de joguines pels infants.

Per tal de preservar la il·lusió en aquestes dates i lluny d'una visió assistencialista, amb aquesta iniciativa

es busca afavorir un intercanvi de joguines, llibres, i altres objectes de regal per tal que cap persona es quedi sense regal. Amb aquesta iniciativa local, es busca enfortir la xarxa veïnal i el suport mutu, alhora que es promou la sostenibilitat i el respecte al medi ambient.

De ben segur que teniu per casa jocs, joguines, llibres i altres objectes que estan agafant pols...

Us animem a rebuscar per les golfes de casa i donar-los-hi una segona família. Impulsem l'intercanvi veïnal de regals i repensem el Nadal!

Trobareu més informació sobre aquests projectes a les nostres xarxes socials. Ens podeu trobar a Instagram com [@associaciodejovesdetora](#) i també al Facebook. Estigueu-ne al cas perquè aquest desembre ARRIBEN SORPRESES!

(☰) Premsa Comarcal

Km 0
de la informació

Llobregós LA TEVA CAPÇALERA
informatiu

LA 'NO HISTÒRIA' DE LES DONES

Xerrada a Ivorra sobre el paper de la dona en l'últim segle

L'Associació per a la promoció de les dones d'Ivorra tenia programada per a primers d'octubre una sortida per visitar les colònies tèxtils del Llobregat, per tal de descobrir sobretot el paper de la dona en les colònies. La Covid-19 (amb aquest virus que s'està ficant en la nostra vida, enredant-nos-la bastant) ho va impedir. No vam poder fer la sortida i ens vam quedar amb les ganes.

Però l'Assumpta Montellà, la que ens havia de fer de guia i que ja ens havia acompanyat en una altra sortida, una dona inquieta, amb recursos, idees i molt ben informada, ens va proposar fer una xerrada sobre "la NO HISTÒRIA de les dones" per parlar no solament del paper de les dones a les colònies sinó de la dona en general sobretot en aquest últim segle.

La xerrada, que es va fer a la plaça d'Ivorra, guardant totes les mesures de seguretat, mascareta, distància etc., va ser molt interessant, no va deixar ningú indiferent i va captar l'interès de tothom.

L'Assumpta, que és historiadora i escriptora, ens va explicar com la dona fins al segle passat depenia totalment de l'home. El seu paper en la societat es limitava a cuidar de la casa, els fills i servir a l'home, i quan alguna per necessitat havia de treballar, cobrava menys que l'home i la seva feina no era valorada. Poc a poc i a causa de les guerres –els homes lluitaven al front– moltes dones van haver de treballar fora de casa per tirar endavant els fills i la família.

Durant la Segona República espanyola, es van fer molts passos per avançar cap a la igualtat de sexes

i drets, aprovant el dret a vot, el matrimoni civil, el divorci, entre altres. Però la dictadura va tornar a fer passos enrere i moltes de les coses que s'havien aconseguit van quedar en no res i la dona va tornar al seu paper tradicional, de la casa i els fills

La revolució industrial i l'avenç de la vida ha fet que mica a mica, les dones anessin agafant protagonisme en molts sectors i tinguessin accés als estudis i càrrecs importants en la feina, la societat i la política.

No podem dir que la igualtat de sexes sigui una realitat total avui dia, però sí que no té res a veure amb el segle passat

Agraïm molt a l'Assumpta la bona estona que vam passar escoltant-la i aprenent moltes coses.

Dolors Nadal

estudi
BLAT
ARQUITECTES

DESPATX D'ARQUITECTURA

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

FESTA MAJOR DE VICFRED

És la darrera Festa Major de la Vall del Llobregós

Els dies 3 i 4 d'octubre es va celebrar la Festa Major, la darrera de la nostra vall, també alterada per la Pandèmia. Tots els actes programats es van fer al Local Social prenent totes les mesures de seguretat de distàncies, mascaretes i gel. El dissabte va gaudir tota la quitxalla de l'espectacle de titelles "Marraco, el drac" i després berenar amb coca i xocolata per a tothom. Tot seguit un espectacle per a tots els públics de màgia amb el mag Albert i els seus sorprenents trucs màgics. El diumenge repic de campanes i per acabar enguany els actes de la Festa Major, es va celebrar la Missa solemne en honor de Sant Esteve, patró del poble i es va beneir la tradicional coca que després és repartida entre tots els assistents.

Josep Verdés

Les titelles van fer les delícies de més petits

El mag Albert va deixar tothom bocabadat

A la missa de Sant Esteve es va beneir la coca

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

LA TORRE MARTIRITZADA D'IVORRA

Si apliquéssim l'efecte *Time Lapse* a la Torre d'Ivorra dels últims 1.000 anys d'història, apreciariem la ràpida construcció en temps de domini àrab, seguida del bastiment del castell cristià de defensa al seu voltant, el naixement del poble emmurallat, les diferents ràtzies i defenses frontereres, la conversió de la torre en presó, l'enderrocament quasi total en temps de Felip V, el bastiment d'una nova torre en el segle XIX amb pedres més petites i revestides de morter de guix, la instal·lació del dipòsit d'aigua, el parcial enderrocament a mitjan segle XX, la reparació deixant les pedres petites vistes, un nou revestiment amb morter de guix, l'esquarterament de la torre, el revestiment amb plàstic blau... I així la veiem ara: Una torre amb arrels medievals recoberta d'un plàstic blau i malla protectora.

Aquesta darrera rehabilitació es va portar a terme entre els anys 2013 i 2015 amb l'ajut de l'1% Cultural de Foment amb la intenció de fer una lectura de la història de la torre: una base de pedra de la primitiva edificació medieval i la resta una reconstrucció de la torre decimonònica del temps de les Guerres Carlines, amb el seu revestiment de morter de guix. Un revestiment que semblava de portland i que va suscitar tota mena de crítiques. Cinc anys després d'aquestes darreres obres s'ha hagut de desfer el que s'havia executat, a causa de les esquerdes i els despreniments de la cúpula per

deficiències del morter de guix utilitzat. A les obres s'hi van invertir uns 320.000 euros.

Els tècnics de la Generalitat i l'empresa Rècop, especialitzada en restauració, van decidir el desmantellament de les darreres obres de la que es coneix a Ivorra com la "Torre del Moro". El desmuntatge del guix causant de la desfeta ha tingut un cost de 46.603,18 euros pagats amb fons propis de l'Ajuntament a l'espera que es depurin responsabilitats. Pel que fa a la futura rehabilitació es calcula en uns 400.000 euros més. Es tracta d'un Bé Cultural d'Interès Nacional, ja documentat al segle XI i les pedres de la seva base són l'element patrimonial més antic de la població.

Fermí Manteca

FOTO: XAVI SANTESMASSES

roba de casa modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

UNES FESTES DE NADAL DIFERENTS AL CASAL DE CALAF

No hi haurà Pastorets ni Pastorets Infantils

Tot i les esperances que l'evolució de la pandèmia de Covid-19 fos més favorable a partir d'aquest passat estiu, i els intents, la imaginació i les ganes que els responsables dels Pastorets i els Pastorets Infantils hi han posat durant els mesos d'estiu i inicis de tardor, el Casal de Calaf es veu obligat a desistir, molt a contracor, en la seva programació durant aquesta temporada 2020-2021.

Cal remarcar que la decisió no s'ha pres per no poder complir amb la normativa de protecció i de distanciament del públic assistent, cosa que en altres espectacles que s'han dut a terme a la sala Folch i Torres s'ha assolit sobradament. La causa principal és la impossibilitat de poder desenvolupar els assajos i les funcions mantenint les recomanacions sanitàries entre els participants dels espectacles, que són més de 300 entre ambdós Pastorets.

El Patronat de la Fundació Casal de Calaf està molt sensibilitzat, tant en el compliment de les mesures de protecció contra la Covid-19, com en la necessitat de poder oferir activitats culturals i espectacles de qualitat, per la qual cosa, ha programat tres activitats per aquestes Festes de Nadal.

Totes les activitats es duran a terme a la Sala Folch i Torres amb entrades numerades i prèvia reserva on-line a: <https://entrades.casaldecalf.cat/> o una hora abans de cada espectacle a les taquilles del Casal.

Diada de Sant Esteve

Dissabte, 26 de desembre - 12:00 h.

23è Contacontes

No podem deixar passar l'any sense el ja tradicional Contacontes que durant més de 20 anys ha acompanyat els matinals de Sant Esteve al Casal de Calaf, que aquest any estarà dedicat als avis.

Cap d'any

Divendres, 1 de gener - 19:00 h

Poema de Nadal

de Josep Maria de Segarra.

Interpretat per actrius i actors de L'ATC i música en directe del Trio Segarrenc, sota la direcció d'Eloi Hernández i Neus Quer.

Dia de Reis

Dimecres, 6 de gener - 11:30 h

Cinema familiar:

"Se armó el Belén"

Una magnífica pel·lícula d'animació on una colla d'animalons es convertiran en els veritables herois del primer Nadal.

jardineria

manteniments

gespa natural i artificial

podes

instal·lació de reg

plantes i accessoris a l'engròs

tancaments metàl·lics i de fusta

tractaments fitosanitaris

treballs amb fusta

venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

[655 633 520](tel:655633520)

[93 625 51 43](tel:936255143)

26 de desembre 2020

Casal de Calaf | Sala Folch i Torres

12:00h

23è contacontes

dedicat als nostres avis i àvies

Arriba Nadal i aquest any serà diferent segur. Tot i així, des del contacontes volem seguir portant la il·lusió i la màgia dels contes fins als nostres infants. La 23ena. edició estarà dedicada als nostres àvis i àvies, perquè ara més que mai és mereixen el nostre reconeixement i són els grans contadors de contes per excel·lència.

PREU DE LES ENTRADES: GRATÛT
RESERVA OBLIGATÒRIA D'ENTRADES:
On-line a <http://entrades.casaldecalaf.cat/>
i una hora abans a les taquilles del Casal

1 de gener 2021

Casal de Calaf | Sala Folch i Torres

19:00h

ATC del Casal de Calaf presenta

POEMA DE NADAL

de Josep Maria de Sagarra

Direcció: **Eloi Hernández i Neus Quer**

Música en directe a càrrec del

Trio Segarrenc

Flauta **Isidor Rosich**
Violoncel **Jordi Morera**
Piano **Isaac Fonoll**

PREU DE LES ENTRADES:
Socis: 10 € - Públic general: 12 €
VENDA D'ENTRADES:
On-line a <http://entrades.casaldecalaf.cat/>
i una hora abans a les taquilles del Casal

6 de gener 2021

Casal de Calaf | Sala Folch i Torres

12:00h

SE ARMÓ EL BELÉN

En Bó és un ruquet petit, però valent que voldria una vida més enllà de la seva rutina diària en el molí del poble. Un dia reuneix el coratge necessari per complir l'aventura dels seus somnis. Durant el viatge coneixerà a la Ruth, una ovel·la que ha perdut el seu ramat i a Dave, un colom amb grans aspiracions. Mentre segueixen el camí, guiant-se per un estel molt especial, trobaran tres camells i altres animals. Tots junts es convertiran en els herois no reconeguts del primer Nadal.

PREU DE LES ENTRADES:
Socis: 3 € - Públic general: 5 €
VENDA D'ENTRADES:
On-line a <http://entrades.casaldecalaf.cat/>
i una hora abans a les taquilles del Casal

L'espectacle s'adaptarà a les recomanacions de les autoritats sanitàries per tal de garantir el compliment de les mesures de prevenció de la COVID-19.
Serà obligatori l'ús de mascareta.

Patrocinadors

Col·laboradors

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF

C/ Sant Jaume, 31

08280 CALAF

Tel. 93 869 91 54

loteriaelmercat@hotmail.com

Passeig Santa Calamanda, 12

Tel. i Fax 93 868 02 76

08280 CALAF

quioscpasseig@gmail.com

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

C/. Sant Pol, 13
Tel. 973 55 16 98
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

La teva publicitat aquí

973 473 265

(Per tant sols 8 euros en cada número, IVA inclòs)

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

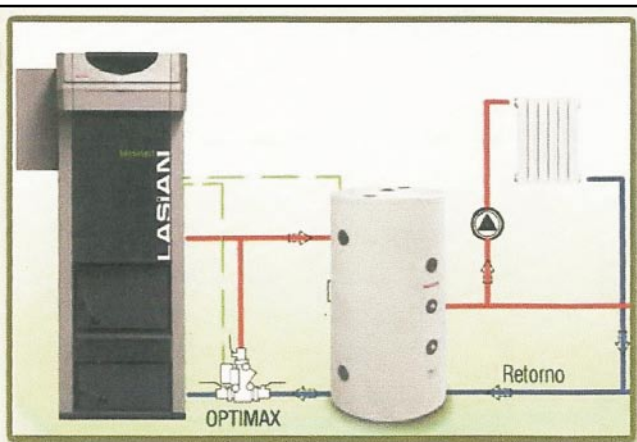
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomasa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA

jaf@viladetora.net

CAMPANYA DE NADAL

L'obra social de Càritas interparroquial de Torà atén més de 20 famílies vulnerables que conviuen entre nosaltres

CAMPANYA D'ALIMENTS ESPECIAL COVID-19

A causa de la pandèmia de Covid fem un recapte especial d'aliments com altres entitats d'arreu del país.
Aquest any serà diferent: podeu portar els diners per comprar-los o portar els aliments a la seu de Càritas (plaça del Vall, 15)

Dilluns, a partir de les 10h
Dilluns, a partir de les 16h
Dimecres a partir de les 17h
Dissabtes a partir de les 11h

Dona PER aliments

Moltes gràcies, en nom de les famílies necessitades!!!

 La campanya de Nadal:

- 1.- Arbre de Nadal guarnit amb els nostres desitjos
- 2.- Rifa d'una gran panera (sistema cartolina amb números)
1 casella, 3 € - 2 caselles 5€
Cada divendres al mercat

Com cada any, quan s'acosten les festes de Nadal, Càritas d'afanya per fer possible un Nadal per a tothom. El nostre sistema econòmic és injust i la pandèmia està eixamplant l'esquerda social encara més. Per això, tota iniciativa adreçada a pal·liar les necessitats dels més vulnerables és una acció a favor de la humanitat i de l'esperança. Per això Càritas valora molt positivament les iniciatives que l'Associació de Joves de Torà està duent a terme, com és ara la recollida d'aliments a favor dels refugiats de Grècia (una vergonya més de la injustícia europea).

Càritas també, com cada any, fa la recapta d'aliments, aquest any de manera diferent a causa de la situació sanitària. Per evitar massa manipulació dels aliments, la campanya s'adreça més aviat a recaptar diners per a la compra d'aliments. No obstant, si alguna persona vol fer l'aportació en espècies, pot portar els aliments a la seu de Càritas (Pl. del Vall, 15).

Els beneficiaris de la nostra entitat són famílies vulnerables que necessiten algun tipus d'ajuda, o bé econòmica o d'aliments o d'acompanyament i acollida. Són més de 20 famílies que conviuen entre nosaltres, moltes vegades sota l'anonimat de la invisibilitat. És per això que un dels objectius de Càritas és la denúncia de les situacions injustes que provoquen les desigualtats en la nostra societat. Si hi col·laborem, estem ajudant a fer un món més just. Gràcies!

La junta

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

NUM. 711
(DE 9 MARÇ - 2019)

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6

Tel./Fax 973 473 350

25750 TORÀ

e-mail: mca@viladetora.net

CASTRO FOLLIT

Nova associació cultural a Castellfollit de Riubregós

El 17 de març de 2020 va quedar inscrita en el Registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya l'associació cultural Castro Follit, amb la idea de fomentar les activitats culturals i de lleure a Castellfollit de Riubregós i per potenciar el contacte social entre els castelfollitencs i les castelfollitenques. Castro Follit vol desenvolupar projectes, programes i estratègies de dinamització de la cultura i la història del municipi, a més de protegir el seu ric patrimoni cultural.

Per això, entre altres activitats, commemora el setge que va viure Castellfollit de Riubregós entre el 17 i el 24 d'octubre de 1822 amb la Diada del Setge, que enguany no s'ha pogut celebrar per culpa de la pandèmia.

Formen part de l'associació cultural Castro Follit: Albert Fibla (president), Domènec Noguera (vicepresident), Idoia Gómez (secretària i tesorera), David Requena (vocal), Pau Vendrell (vocal), Josep Pintó Oliveras (vocal) i Jordi Cases (vocal).

A la foto:
Domènec Noguera, Albert Fibla, Idoia Gómez i David Requena

**Per contactar i
trobar-ne informació**

diadadelsetge@gmail.com
castrofolllit.wordpress.com
[instagram.com/diadadelsetge](https://www.instagram.com/diadadelsetge)

**CASTRO
FOLLIT**
associació cultural

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

**LLIBRERIA
ROVIRA**

Estanc Papereria
Quiosca Quiosca GUARDIA
Videoclub Objectes de regal
Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i Fax: 973 473 346
llibreriarovira@hotmail.com

EL LLIBRE DE VALLFEROSA

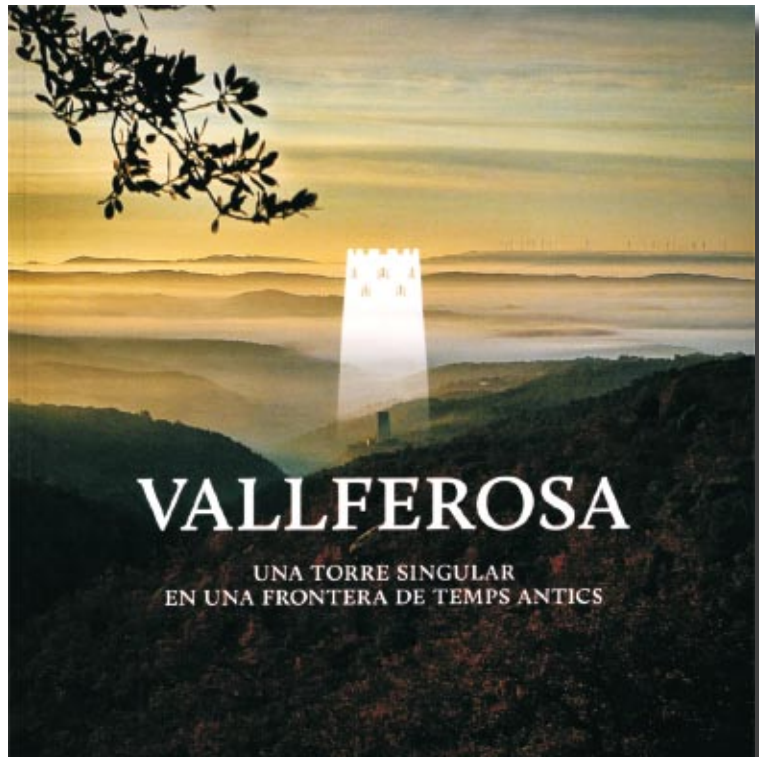
El passat mes de juliol va sortir publicat el llibre *Vallferosa. Una torre singular en una frontera de temps antics*. És un llibre editat per l'Ajuntament de Torà i coordinat per Josep Esteve, arquitecte de Cervera, director dels diferents projectes de restauració i de les obres que s'han dut a terme, i Joan Menchon, arqueòleg de Tarragona, autor dels principals estudis arqueològics fets i publicats.

És un llibre de 216 pàgines profusament il·lustrat amb fotografies (algunes antigues), dibuixos i plànols, amb un excel·lent treball de la impremta Barnola de Guissona. Les primeres pàgines, a mode de pròleg, estan escrites per Magí Coscollola, alcalde de Torà, Joan Talarn president de la Diputació de Lleida i Josep Borrell, qui fou director del Departament de Cultura a Lleida.

El principal objectiu del llibre és donar a conèixer el passat i present del poble i la Torre de Vallferosa, i a aquest objectiu s'han dedicat les vint-i-quatre persones que col·laboren amb els seus escrits i fotografies a explicar, segons les seves opinions, la història d'aquest impressionant monument que tenim al municipi de Torà.

Entre els autors dels textos hi ha historiadors, arqueòlegs, arquitectes, geògrafs, alguns dels quals han intervingut en els treballs i estudis que s'han dut a terme fins ara, alhora que fan propostes diverses pendents d'execució.

En un llibre com aquest no hi podia faltar, com a reconeixement als seus treballs, investigacions i descobertes que sobre el conjunt de Vallferosa va fer el nostre recordat historiador Jaume Coberó, que fou un dels primers a donar a conèixer la Torre de Vallferosa en un escrit a la revista *Muntanya*, l'any 1982. Els coordinadors es varen posar en contacte amb la

seva neboda, Palmira Torres, la qual els va lliurar una carpeta amb molta informació sobre Vallferosa. Per la seva banda, Xavier Sunyer aporta al llibre una còpia del darrer treball (fins ara inèdit) que li va donar el Jaume, i al mateix temps escriu la seva biografia.

També vàrem ser convidats a participar en aquest llibre els Amics de la Torre de Vallferosa i l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà, cosa que acceptarem de bon grat.

Trobem molt encertada i compartim totalment la darrera frase que escriu Josep Borrell (el qual hem citat més amunt) en el seu pròleg: "*Calia escriure aquest llibre. Calia que aquesta meravella pugui arribar a l'abast de tothom. Que fos inscrita en el catàleg i en l'imaginari de les meravelles del món*".

AUTOESCOLA
 ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
 autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUJELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich I

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455 676 088 392

RESOL **SOLSONA**

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
 revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC **R. R.**

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall n° 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Me Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

PENSAR TOTS SANTES EN TEMPS DE PANDÈMIA

Passejar pels nostres cementiris aquesta passada festa de Tots Sants donava una dimensió diferent a la relació amb els difunts que hi reposen

Com que aquest any totes les coses tenen un caire d'estranyesa, la festivitat de Tots Sants no podia quedar-ne a part, d'aquest ambient enrarit. Es donà el cas, a més, que aquell mateix cap de setmana la Generalitat imposà les restriccions perimetrals dels municipis, cosa que va impedir que molta gent es desplaçés no tan sols a la segona residència sinó tampoc a les poblacions on tenen els seus difunts. La vida als nostres pobles seguí més o menys igual, tret de notar una mica la manca d'afluència dels "veranejants" (de vegades encara se'ls diu així) o "els de Barcelona". I la ritualitat d'aquell cap de setmana va

estar marcada per les visites als cementiris. Els nostres cementiris rurals, tan ben arreglats que semblen jardins aquells dies i que a mi m'agrada visitar com en un homenatge a la memòria ("Parla, memòria", que diu Nabokov o el *Memento mori* dels clàssics).

Aquest any, però, aquest "revisitar" els ancestres o aquells éssers estimats que ja no hi són i fins i tot passejar pel cementiri a manera de meditació, estava revestit d'un significat especial. Un significat inèdit per a tots nosaltres, que era la inevitable reflexió sobre la mort no pas en un any qualsevol, marcat pels treballs i els dies, sinó en un any de pandèmia on la mort ha format part de l'agenda diària i dels nostres pensaments amb més freqüència de l'habitual. Als pobles petits no es feia tan evident, però quantes noves sepultures, posem per cas a les ciutats, hi hauria ocupades aquest any pels finats per coronavirus?

Sobretot durant la primera onada de la pandèmia, un dels aspectes més corprenedors d'aquestes morts era que ho haguessin de fer en solitud i que la família no els pogués acompanyar. Tampoc no es podien fer vetlles ni funerals, desproveint el tràngol que ja de per sí és la pèrdua d'un ésser estimat de tota la ritualitat de la condolença comunitària, que permet rebre l'escalf i el suport presencial, sovint tan necessari. Fins i tot a les ciutats no es podien entregar les despulles dels difunts a la família fins passat el confinament

Entrada a l'antic cementiri de Lloberola

més estricta. Recordo una conversa per Messenger amb un company que havia perdut per Covid a la seva mare a inicis de març. Érem ja al mes de maig i les cendres de la seva mare eren encara a Montjuïc i ell em comentava el sentiment d'estranyesa que tot plegat li produïa: "tinc la impressió que quan m'entreguin les cendres de la meua mare, passats ja tres mesos de la seva mort, no les sabré reconèixer com a seves. Aquella urna amb unes cendres serà un objecte estrany per a mi...". Estranyesa i dolor de no haver pogut acompanyar la mort tal com hi estem acostumats, prova que els humans som éssers profundament simbòlics i rituals.

Per tot això passejar pels nostres cementiris aquesta passada festa de Tots Sants donava una dimensió diferent a la relació amb els difunts que hi reposen. La importància dels símbols i dels llocs que per a nosaltres esdevenen sagrats. Els llocs on reposen els qui hem estimat i que si han mort aquest any, sigui quina sigui la circumstància, no han rebut l'acompanyament ritual i comunitari que mereixien i que ens estructura com a societat. I un profund sentiment humanista em mou a la pregària, només de pensar-hi i a expressar una vegada més el meu condol i el meu escalf a qui hagi perdut algú estimat en aquest any tant i tant difícil.

Maria Garganté

SÓC D'AQUÍ I D'ALLÀ

Sóc del Maresme, molts ho sabeu, incrustat com un "paràsit" a la Segarra, a la rectoria que mira a l'Oest i on sembla que l'horitzó es difumini més enllà.

Donem coses per sabudes, per naturals, evidents. I me n'adono

que vosaltres, que sou una mica ja el meu nosaltres, sou fills de un déu menor: els serveis que se us donen són mediocres, a cops inexistent, les comunicacions són tercermundistes, el desplegament de fibra o simplement la sanitat és de segon nivell, i malgrat l'ostracisme a cops cercat, mireu de reüll amb un cert desencant als de les grans ciutats. Jo també ho faig.

La Catalunya oblidada, la de pas, envellida i autèntica, la que aguanta en el fons a la gran Barcelona... hauria d'aixecar-se tota ella i començar a reivindicar la seva força al món

És una mescla entre incomprensió, sorpresa i enuig, sense cap enveja, i amb molt d'orgull. Què venen a fer-hi aquests, aquí? Ara amb la Covid és un sant tornem-hi, un tornar a preguntar-se si cal que els de Barcelona pugin o no, i si ho fan, si s'hi han de quedar.

Els nous confinaments tous fan que la mobilitat o simplement el decidir-ho plantegi molts dubtes, però si passem de l'escapisme a una certa lògica ens adonem que ni les mesures tenen molt sentit, ni el cost tampoc. Però, i la inversió? On és?

La Segarra, com altres zones d'aquest país tan petit que és el nostre, pateix un dèficit increïble d'inversions:

inversions en sanitat, en desplegament de xarxa, connectivitat, carreteres i punts negres, serveis en general, que es fa evident quan entrem en situacions que demanen una reacció diferent a l'habitual. Si abans la manca de inversió a la Catalunya allunyada de la capital

era tot un fet inqüestionable, avui hi hem de sumar la manca de previsió total en plena ja segona onada de Covid al país. Ara sabem més i millor com combatre i com protegir-nos de la infermetat, però sense haver après res del passat març, tornem a patir una manca total de llits als hospitals, una massificació dels CAPS i fins i tot una nova més que probable escabextina a les residències d'avis, on segurament (i desitjo equivocar-me) hi tornarem a viure-hi fets negres. I és en aquest moment que els de ciutat, en aquest moment tan difícil, se'n recorden dels seus antics pobles o llocs de lleure.

No n'aprenem, gens ni mica. I el que és pitjor, continuem transigint amb la mediocritat dels que ens governen a temps determinat.

Com a mig segarrenc d'adopció, m'envaeix aquesta aura d'estoïcisme emboirat que em fa acceptar la situació amb la millor de les cares, empassant-me el que penso de la gran ciutat. Com a maresmenc enganxat a una d'elles em miro la situació amb cert temor. Per dir-vos-ho ras i curt, la Catalunya oblidada, la de pas, envellida i autèntica, la que aguanta en el fons a la gran Barcelona, la que no brilla, la que fa temps va perdre els seus cognoms hauria d'aixecar-se tota ella i començar a reivindicar la seva força al món, i no ser mai més aquell tros de país del que la gent se'n recorda quan van maldades com ara.

L'altre dia al poble, algú em preguntava que què hi feia allà, no s'en va ocórrer res més que pensar que no hi feia. La resposta passava per un sentiment de pertinença en un moment on les filiacions als llocs són tan complicades com clars són els temors que ens imbueixen altre cop en un petit gran drama sanitari. Vaig deixar que la boira m'embolcallés, mentre la meua presència es difuminava a poc a poc al cap de dalt de l'antiga vall de Forest.

Cuideu-vos!

Jordi Prat i Morgades
Monestir de Cellers

LA SANITAT, CONFINADA

Una de les característiques que contemplen els psicòlegs en un pacient és la capacitat d'aprendre de l'experiència per dolenta i frustrant que sigui, de tal manera que una persona que no tingui aquesta qualitat és considerada amb una patologia que l'incapacita per a prendre determinades decisions. Com deia el pedagog Laurence J, Peter, "Només una cosa és més dolorosa que aprendre de l'experiència: no aprendre de l'experiència".

El mes de març d'aquest any, quan feia temps que els científics i els experts en epidemiologia clamaven per prendre mesures davant de la que se'ns venia a sobre, finalment els polítics van declarar l'estat d'alarma i tots vam patir un confinament de tres mesos, durant els quals vam veure de tot: decisions polítiques errants i contradictòries, retallades de drets, centres de salut a punt del col·lapse, infinitat de declaracions moltes d'elles peregrines, bombardeig constant als mitjans de comunicació, molts malalts i, sobretot, morts inhumanes del tot lamentables. Vaja! una experiència dolorosa.

Però, com deia Peter, és més dolorós no haver après res d'aquells mesos en què l'epidèmia de la covid-19 va fer estralls entre nosaltres. Tot i que durant els mesos d'estiu, el virus també hi va estar actiu i que els experts ens deien que la tardor seria pitjor, els encarregats per vetllar per la salut i d'organitzar una més que previsible segona onada, es van dedicar a fer el que millor en saben: fer política de baix nivell, és a dir barallar-se per quotes de poder, fer l'orni davant dels problemes reals, acontentar els ciutadans amb els seus mitjans manipuladors, distraient-los amb allò que està per sobre de la mateixa Constitució... en lloc de prendre nota de l'experiència passada i preparar-se pel que els experts no es cansaven de repetir: dotar el sistema sanitari dels mitjans necessaris per no tornar-se a col·lapsar, planificar amb mesures preventives una epidèmia

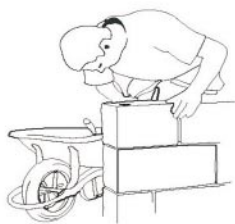
agressiva, llençar missatge clars i contundents i no a mitges tintes, fer cas de les crítiques constructives dels experts, etc. Ara ens trobem com estem: amb un panorama que recorda aquella dita, mai les segones parts foren bones.

Com a mostra un cas real: una persona no gaire gran, afectada per una artrosi a les articulacions, que visita el traumatòleg el mes d'octubre de 2019. Després de les proves radiològiques, el metge li diu que necessita la implantació d'unes pròtesis als genolls, però que esperarien un any a veure com evolucionava. Al cap d'un any, octubre de 2020, després d'unes radiografies i de dolors inclús de nit, en consulta telefònica, el traumatòleg li diu que l'artrosi està avançada també als malucs, però que ja és normal en una persona gran i que no calia fer res, que no hi tornés més i que si tenia dolor que es prengués un calmant i anés al metge de capçalera. Un abans i un després de la pandèmia amb un sistema sanitari degradat i en regressió. Les conseqüències de les retallades les paguem tots, amb la nostra salut.

Fermí Manteca

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

Pel broc gros

TRAMPOSOS

Qualsevol dels dos podia, al marge de rebre més o menys vots que el seu rival, presidir l'imperi o el seu casal d'avis. El Joe i el Donald s'han jugat la Casa Blanca en un sistema electoral ben peculiar, on els votants escullen els electors del seu estat que posteriorment trien president. Només en 2 dels 50 estats els electors elegits són proporcionals al vot popular rebut mentre que als altres 48 el guanyador s'endu tots els vots electorals en joc, fet que pot provocar que no guanyi el més votat a nivell federal, com li va passar a la Hillary el 2016 després de rebre gairebé tres milions més de vots populars que l'ara emprenyat president sortint. Malgrat això, cap dels presidenciables amb opcions qüestiona el sistema electoral, tots ells coneixen i accepten unes regles del joc fetes a mida dels dos grans partits. O almenys les acceptaven fins ara.

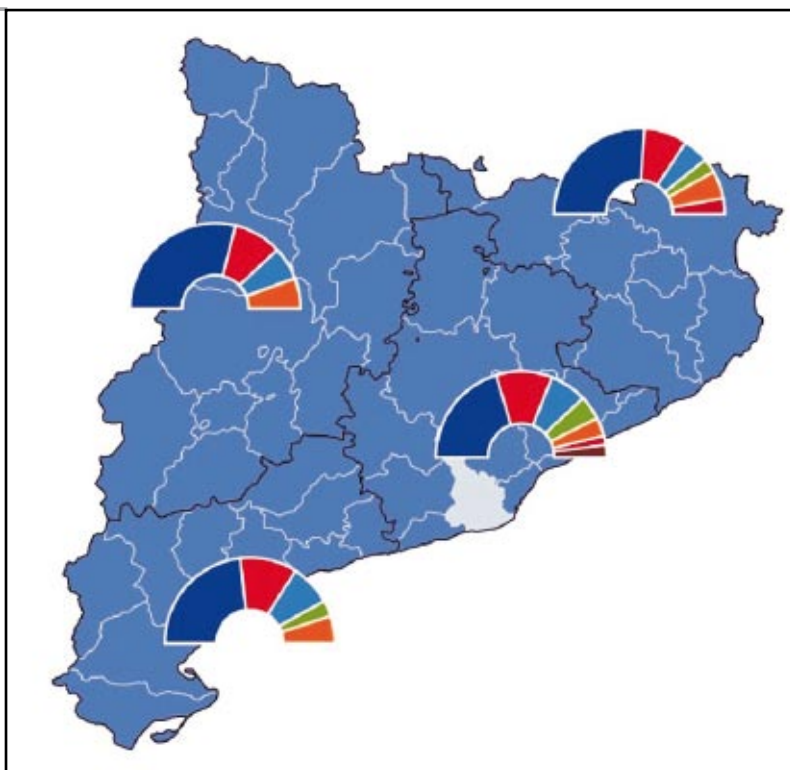
El 14 de febrer es preveuen eleccions parlamentàries –i carnavalesques!– en aquest tros de país. Els, durant dècades, desiguals resultats electorals per territoris –a la majoria de comarques votaven el Jordi i a l'àrea metropolitana el Felipe– va propiciar una particularitat regional que encara dura: Catalunya continua regint-se per la llei electoral espanyola (LOREG). Els diferents intents de fer una llei electoral pròpia han topat sempre amb el mateix obstacle, que n'ha impossibilitat el consens: uns volien un sistema amb més representació territorial i els altres un repartiment d'escons més proporcional al pes demogràfic de cada demarcació.

Els partits d'obediència espanyola, que tenen un important nínxol de vot entre els sectors de població amb menys arrelament al país, molt més abundants a les grans ciutats –les arrels no neixen al ciment–, fa anys que repeteixen com uns lloros que tots els vots han de valer el mateix, obviant que això no passa mai en cap elecció, on sempre hi ha escons que surten més cars que altres, i que tots els parlaments del món són, poc o molt, cambres de representació territorial. De mica en mica han anat estenent la idea que la representació de les demarcacions menys poblades és excessiva. Però realment és així? El territori està sobre-representat al Parlament? Si fem números veurem que no. Quin pes té el territori i quin la població en l'actual distribució de seients? Els 85 escons de Barcelona,

Representació demogràfica, representació territorial

17 de Girona, 15 de Lleida i 18 de Tarragona no surten de cap fórmula matemàtica sinó que són el resultat d'un regateig de l'any 1979, però gairebé coincideixen amb el que resultaria d'atribuir un 80% al factor demogràfic i un 20% al territorial.

Que tots els vots valguin igual i que alguns territoris no valguin res? Darrere una reivindicació en aparença justa s'amaga l'intent d'esborrar políticament del mapa comarques que no voten el que els convé. Assignant escons amb criteris només demogràfics i per províncies tocarien 99 escons a Barcelona, 14 a Girona, 8 a Lleida i 14 a Tarragona. Calculant el mateix per vegueries, la circumscripció lògica en una hipotètica llei electoral catalana, els desequilibris serien encara més evidents: Regió metropolitana 86, Comarques Gironines 13, Camp de Tarragona 9, Terres de l'Ebre 3, Ponent 7, Comarques Centrals 7, Alt Pirineu i Aran 1 i Penedès 9. Voleu dir que ebrenca i, sobretot, pirinencs (que amb el 18% del territori no arriben a l'1% de la població) caldria que anessin a votar? Que tots els vots valguin el mateix, traduït a un llenguatge no hipòcrita, significa incrementar els escons de la Regió

metropolitana, l'única demarcació amb un percentatge demogràfic molt superior al territorial, en detriment de tota la resta.

Lluny de miserables càlculs partidistes –i d'exercicis d'aritmètica recreativa d'articulistes de pa sucat amb oli– l'objectiu hauria de ser combatre les desigualtats reals, no adaptar la representació als desequilibris existents. Que tots els vots valguin igual, i sobretot que tots els vots valguin molt més, no s'aconsegueix disminuint la representació de les comarques rurals sinó exercint cada cop més la democràcia directa. I això es fa, entre altres maneres, amb unes eines que curiosament no agraden gens a tota la colla d'espanyolistes tramposos que s'omplen tant la boca de justícia i de democràcia: unes eines anomenades referèndums.

Josep Anton Vilalta

**Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)**

**Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807**

AUTOCARS
Prats Serrat
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
TRANSPORT ESCOLAR
GRUPS PARTICULARS

AUTOCARS PRATS SERRAT
C/ Calaf, Nau 2 · 25750. Torà. LLEIDA
Tels: 973 473 590 · Fax: 973 473 807
e-mail: info@autocarspratserrat.com
web: www.autocarspratserrat.com

DOL EN TEMPS DE PANDÈMIA

Molta gent ens ha deixat aquest maleït 2020, tant per causes naturals, com per culpa de la covid-19 o per una barreja de ambdues coses. També enguany hi ha gent que s'ha mort de pena en les residències d'avis, sols, sense visites i sort encara dels cuidadors i dels ànims del personal de cada centre. Amb la pandèmia tot s'ha complicat en excés i durant el període en què vam estar confinats del tot, per allà al mes de març, van ser moltes les famílies que no es van poder acomiadar dels seus familiars difunts. Qui estava malalt en un centre hospitalari o en

ha molta gent que no ha pogut ni tan sols dir l'últim adéu als seus familiars i amics i encara avui ho tenen pendent de fer-ho. Hem estat sotmesos a molta pressió emocional i ho seguirem estant mentre estigui el virus entre nosaltres.

El dol aquest any, a causa de l'estat d'alarma per les restriccions que ha comportat la pandèmia, és dur de portar i us ho dic per experiència. Jo al menys tinc el consol que vaig poder cuidar, recolzar i acomiadar el meu pare fins a l'últim dia i això em reconforta i em dona forces per tirar endavant; però hem de ser cons-

cients que molta gent no ho ha pogut fer i ho han passat molt malament. El dol l'has de passar a poc a poc fins que et fas a la idea que aquella persona que tant estimaves ja no és entre nosaltres. La mort forma part de la vida i has d'acceptar les coses tal com venen i en el moment que han succeït, sigui per mort natural, per malaltia o pel ditxós i maleït virus. Com que endarrere ja no hi pots tornar, no et queda més remei que mirar endavant, i totes les ajudes per superar aquest mal tràngol en què t'has trobat sense voler-ho són bones vinguin d'on vinguin. A mi m'ha ajudat molt la lectura del llibre *Paraules de con-*

una residència ho va tenir negre ja que no podia rebre cap visita de cap familiar i això és el pitjor que et pot passar a la vida, estar malalt i sol com un mussol. I molts en aquestes circumstàncies van morir i després, per precaució o perquè estava prohibit, ni tanatori, ni missa, ni funeral. Molt trist tot plegat i ha de ser molt fort morir-se sol i sense l'escalf de la família. Aquesta pandèmia ha trastocat tots els plans i coses que mai ens hauríem arribat a imaginar que poguessin succeir, han acabat succeint i s'ha anat fent les coses una mica sobre la marxa, depenent sempre de com estàvem en cada moment i per aquesta raó s'ha fet una mica de tot, enterraments íntims, enterraments amb restriccions de capacitat i s'han limitat molt els rituals funeraris. Hi

sol de l'escriptor Francesc Torralba. En el llibre ens diu l'autor que quan la mort et toca de prop sentim com s'esquinça l'ànima dins les nostres entranyes i llavors necessitem consol i no sempre és fàcil trobar respostes. També ens planteja com transitar per l'experiència de la pèrdua de manera consoladora i humana i ens proposa fer del dol una oportunitat per connectar amb els nostres sentiments més profunds i així recordar amb més serenor els nostres éssers estimats. Us animo a donar-hi un cop d'ull i a esperar que el pas del temps ho curi tot, però això sí, el record de la persona estimada mai s'esborrarà de la nostra memòria.

Josep Verdés

TARDOR CONFINADA

Dels anys universitaris a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, en recordo diverses fórmules o ensenyaments que alguns professors explicaven per tal d'esperonar els alumnes a resoldre els exercicis més complexos. Us en comparteixo un dels que m'ha servit més per a la vida posterior: deia alguna cosa així com que, sovint, els millors projectes sorgien de superar les grans limitacions imposades. En aquest cas, això ho pensava no pas en relació a l'esfera laboral, sinó per al temps de lleure. Unes estones que, lluny de la seva naturalesa caòtica, han perdut frescor per tal de quadrar dins de les taules d'excel dels protocols sanitaris.

I és que, a l'espera de les oscil·lacions del pèndul de les restriccions, les últimes setmanes les hem passades confinats als nostres municipis. Recordem-ho per a la posteritat: només per feina o causa justificada se'n podia sortir des del matí de divendres fins al dilluns.

Posar límits físics tan restrictius als nostres caps de setmana, sumat a l'aturada gairebé total de la restauració, ens ha complicat greument la confecció de qualsevol pla atractiu d'esbarjo, independentment de la companyia. Bàsicament perquè obligava als qui

volguéssim passar temps fora tot vivint en pobles petits, a esbremar les possibilitats turístiques i d'oci del nostre entorn natural més immediat i que, per pretesament conegut, sovint quedava relegat a un segon pla.

Per això, com en els moments més durs del confinament primaveral, els nostres camins i boscos s'han omplert de moltes més famílies, caminants, bicis i runners que els habituals.

La planificació de les sortides ha estat important: un dia a l'Aguda i Sant Salvador, un altre per a Vallferosa, més enllà una ruta per Claret i Figuerola o bé una excursió cap a Cellers. Per sort, donen per molt els noranta-dos quilòmetres quadrats toranesos, un cop aclarit i refermat pels tècnics de la Generalitat que el Dolmen de Llanera definitivament ens pertany.

Com a municipi, tenim una riquesa d'indrets pintorescos per sobre de les nostres possibilitats de conservació. Llogarets com Cellers, l'Aguda, Sant Serni o Claret tenen un entorn ben maco que, amb ulls de visitant, oferirien majors possibilitats turístiques. Alguns d'aquests ja compten amb cases rurals, però d'altres estan en un estat de gran abandonament, amb

l'excepció d'alguns heroics propietaris que malden per conservar el patrimoni.

Les visites de proximitat d'aquests dies serveixen com a oportunitat de revalorització emocional del territori per part del públic local, tot i que això sigui econòmicament estèril. Si pensem en els negocis de turisme rural, ningú no es queda a un hotel o allotjament rural del seu municipi. Per tant, si bé les mesures decretades impliquen a la pràctica un tancament de tot el turisme –que té lògica

pandèmica en grans ciutats– també penalitzen d'igual manera a l'ubicat a l'entorn rural. Un altre cop les incongruències de la pandèmia: precisament en indrets amb baixíssima densitat de població, en cases àmplies i en gran part aïllades, no es permet que grups petits o nuclis familiars s'hi desplacin, sense interactuar amb ningú més. Aquest és l'argument que defensava l'agrupació de propietaris de cases rurals de Girona en un article del diari Ara del 15 de novembre. I sense tenir cap interès econòmic en aquest món, penso en la possibilitat de passar un cap de setmana a una casa rural a l'Aguda. De llevar-te ben d'hora i poder esmorzar prop de l'ermita de Sant Salvador amb les vistes de Torà al peus. Un cop hagi passat aquesta època fosca, ens cal posar les piles amb el turisme de proximitat. Necessitem gent que s'enamorin dels nostres racons i que comprin i s'arreglin les cases que encara queden dempeus. Revisitant el municipi, sap greu veure com ja n'hem perdut prou, de patrimoni. Molts més mereixerien poder viure la tardor segarrenca, del tot fantàstica, fins i tot els dies de boira.

ANTIBIÒTICS

antibiòtic, -a adj./n. m.

[substància o medicament] Que té la capacitat d'inhibir (parar) el creixement o la reproducció d'alguns microorganismes (com són els bacteris) i evitar la progressió d'una infecció en un ésser viu.

El primer antibiòtic descobert va ser la Penicil·lina, per Alexander Fleming, un descobriment que li va fer guanyar el premi Nobel de Medicina l'any 1945. Aquest descobriment va salvar moltes vides, i segueix fent-ho a dia d'avui.

En el seu descobriment, el propi científic mostrava la seva por a les resistències, ja que no es tracta d'un medicament que fa baixar la febre com el Paracetamol o que desinflama com l'Ibuprofè, sinó que actua contra microorganismes i, com tot ésser viu, n'hi haurà capaços de resistir l'atac de l'antibiòtic i d'altres que moriran.

Els bacteris que resisteixen, són capaços de reproduir-se i crear més bacteris resistents que poden arribar a provocar infeccions que poden ser mortals. La persona no es fa resistent a l'antibiòtic, és el bacteri qui ho fa. Llavors, pot infectar a altres persones i fer-se encara més fort i més perillós.

És molt freqüent anar al metge i sortir enrabiat perquè no ha prescrit antibiòtic sinó medicaments capaços de pal·liar el dolor/inflamació. I és que l'OMS alerta des de fa molts anys que cada vegada són més els bacteris capaços de sobreviure als antibiòtics, que existeixen, i això fa impossible frenar infeccions; per tant, des dels consultoris s'intenta prescriure antibiòtics de manera rigorosa, per no contribuir a aquestes resistències.

Existeixen molts tipus d'antibiòtics preparats per combatre bacteris capaços d'infectar diverses parts del cos: sistema respiratori, boca, ferides, etc. I també existeixen diferents dosis que es prescriuen segons el grau o tipus d'infecció que es pateix. És per això que és molt important seguir el tractament que el metge prescriu al peu de la lletra, ja que des del primer moment que es comença a prendre l'antibiòtic, el bacteri comença a crear mecanismes per no morir i, a grans trets, un mecanisme molt comú és crear-se una 'capa protectora' al seu entorn per protegir-se. És llavors quan el pacient creu que ja s'ha curat i deixa de prendre l'antibiòtic sense acabar el temps prescrit pel metge. Quan el bacteri detecta que ja no hi ha antibiòtic, desfà aquesta 'capa protectora' i segueix infectant.

Hi ha altres raons per les quals és necessari un antibiòtic: prevenir infeccions quan s'ha produït una extracció

d'alguna peça de la boca o abans de fer alguna operació. Però totes elles estan relacionades amb l'aparició de bacteris que poden generar infeccions.

La grip i el refredat són processos vírics, on un antibiòtic no hi té res a fer, ja que com hem dit, només ataquen a bacteris, no a virus.

Llavors, si no hi ha microorganisme, si no hi ha infecció o risc d'infecció, no cal prendre antibiòtic? No, només no cal, sinó que pot provocar les famoses resistències dels bacteris als antibiòtics.

No s'ha de tenir por quan són necessaris; ara bé, se n'ha de fer un ús responsable i adequat, tal com descriu la imatge de l'anunci que va fer l'AEMPS durant una campanya de l'ús responsable d'antibiòtics: les coses serveixen pel que serveixen, si les utilitzes malament, et poden fer mal.

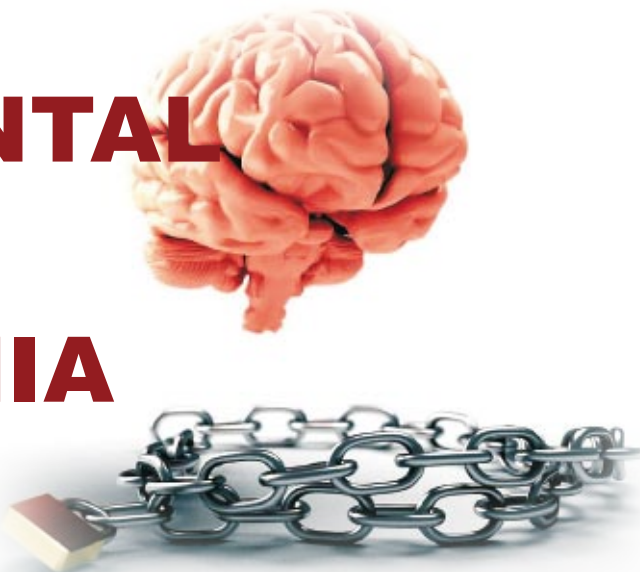
S'ha de tenir clar que és responsabilitat de tots que els antibiòtics segueixin funcionant, ja que potser no en les nostres generacions, però poden ser les generacions properes les que pateixen les conseqüències del nostre mal ús i que tornem al passat on les angines eren mortals.

Per tant, hem de tenir en compte que l'antibiòtic és molt més que un medicament, i que sempre que creguem oportú cal consultar al metge que és l'únic capaç de detectar quin antibiòtic es necessita en el cas que així sigui.

Maria Casanellas Casanovas

Farmacèutica, núm. Col. (COF Lleida) 1015

CALMA MENTAL EN TEMPS DE PANDÈMIA

Estem vivint moments difícils, no ens enganyem. Des del confinament de la primavera, estem constantment pensant en com canviaran les nostres vides a partir d'ara. De cop, el món ha parat; a l'epicentre, un virus que ha portat la nostra vida al caos. No saber què passarà en un futur ens crea incertesa.

Gestionar la incertesa implica aprendre que no podem controlar-ho tot. Les persones, per norma general, ens sentim més tranquil·les quan sabem què passarà. Quan tenim una seguretat. I de moment tot és incert.

El nostre dia a dia gira entorn al coronavirus, la nostra ment està centrada en això i ignorem tot el demés. Sí, estem vivint una pandèmia, un moment molt difícil per a tothom a nivell personal, social i laboral, i és lògic sentir tot tipus d'emocions, com ara por, ansietat, estrès i tristesa. En situacions tan extremes com la causada pel coronavirus, les emocions difícils s'intensifiquen i ens podem arribar a sobrepassar.

Avui us proposo introduir una nova eina a la vostra vida, el Mindfulness. Us animo a què feu una pausa i busqueu l'equilibri entre allò que podem controlar i el que no. Lluitar contra la incertesa és un sobreesforç esgotador i tampoc ens ajudarà.

Aquesta pràctica consisteix en prestar atenció al moment present, sense interpretacions ni judicis. Es tracta d'acceptar tal qual són els pensaments, sentiments o sensacions que experimentem. Molts estudis de neurociència han demostrat que el Mindfulness pot ajudar-nos a regular les nostres emocions. Gràcies a aquest tipus de meditació creem una pausa i un espai que ens permet calmar la ment.

Raquel Venque Culell
Psicòloga (col. 23605)

El Mindfulness pas a pas

- **Presta atenció a les activitats rutinàries.** Desactiva el pilot automàtic i sigues present en cada moment. Per exemple: a la dutxa, presta atenció a les sensacions que provoca l'aigua, la temperatura, la pressió... Deixa de planificar el teu dia dins la dutxa, simplement pren consciència del moment present.
- **Meditació d'un minut.** Seu amb l'esquena recta i els peus plans al terra. Tanca el ulls. Presta atenció a la teva respiració, com entra l'aire pel nas cap al teu cos i com surt per la boca. Experimenta les sensacions que et proporciona cada inspiració/expiració.
- **Valora l'aquí i l'ara.** La vida és aquí, el que passa en aquest precís instant, la resta és passat i futur.

Raquel Venque
PSICÒLOGA
col. 23605

☎ 623 043 123
✉ raquel-venque@copc.cat
🌐 www.raquelvenque.com

TEMORS INFANTILS

La por és una emoció bàsica, sana i imprescindible per a la nostra supervivència. Davant una situació interpretada com a perillosa, el nostre cervell envia un senyal a la resta del cos per actuar-hi. Per exemple, si veiem un gos bordant i ens fa por, el cervell envia senyals a les nostres cames per poder fugir (augmenta el corrent sanguini als músculs de les cames). A vegades, però, el nostre cervell “ens juga males passades” i, sense adonar-nos-en, actuem d’una manera exagerada i poc racional davant els estímuls que ens fan por. Els nostres fills, que veuen tot el

Vanesa Pérez
Psicòloga
col. 26476

Acompanyament psicològic a infants,
adolescents i famílies

Especialització en trastorns del
desenvolupament
Atenció a la diversitat funcional

vanesa-perez@copc.cat
699038055
psicologainfantil341164141.wordpress.com

que ploris”, creant rituals a casa per establir espais de protecció i seguretat pels dies de tempesta per exemple, realitzant exercicis de respiració com bufar per una canyeta en el moment de més angoixa... i el més important, estant al seu costat, present, calmats. Una vegada tranquil, li podem demanar que dibuixi la seva por (monstre) i explicar-li que allò ja és fóra, ja ha sortit de dins seu, ara el monstre ja el veiem i podem acomiadar-lo.

Vanesa Pérez

que nosaltres fem, aprenen aquesta mateixa resposta i integren la nostra por. No ens hem d’amagar quan sentim por, és necessari per al seu desenvolupament emocional veure que nosaltres també experimentem les mateixes emocions que ells. El que sí podem controlar és la nostra resposta. Prenem-ne consciència i valorem-la. Ningú no coneix millor els nostres fills i sabem si els afecta més o menys la nostra reacció.

Els temors infantils són transitoris, a mesura que l’infant creix n’apareixen de nous i remetent uns altres. Perquè es consideri fòbia ha d’estar present i interferir en la seva vida quotidiana durant mínim 6 mesos. Tenir informació sobre els temors més habituals en l’edat del meu fill m’ajuda a preparar un ventall de frases, rituals i estratègies per ajudar-lo a canalitzar la seva resposta i disminuir la seva angoixa quan sorgeixi.

Nosaltres podem acollir i normalitzar les seves pors evitant dir frases com “no tinguis por”, “no cal

Temors més comuns a cada edat

- ▶ **Fins als 2 anys:** por a la separació sobtada dels adults de referència, normalment els pares; por als sorolls molt forts (petards, tempestes).
- ▶ **De 3 a 5 anys:** por a les persones disfressades i a la foscor.
- ▶ **De 6 a 8 anys:** por a personatges imaginaris com les bruixes, monstres, fantasmes...
- ▶ **De 9 a 12 anys:** temors escolars (suspendre, exàmens...) i socials (aspecte físic, relacions socials...).
- ▶ **De 13 a 18 anys:** es mantenen les pors socials i apareix la por a la mort.

QUI PARA TAULA?

No la paris tu, aquesta tasca ja té un responsable

El dinar o el sopar ja estan a punt i la taula encara no està parada.

Aquesta situació et provoca molt d'estrès. Comences a augmentar el teu nerviosisme, el to de veu va "in crescendo" i el teu pensament es col·lapsa pensant la quantitat de vegades que et trobes en aquesta situació. Com que ja no et pots esperar més, acabes parant taula mentre vas grrrrr!

L'ambient, de mica en mica, es va posant cada vegada més tens i el que havia de ser un àpat tranquil i plaent es converteix en una reunió de cares llargues i paraules eixutes.

Donat que la responsabilitat de "parar taula" és una de les primeres tasques que aprèn a fer el teu fill, ja no la fa amb aquella alegria del principi i cada vegada és més feixuc de fer-la. Has de tenir clar que a casa tothom ha de col·laborar perquè la dinàmica de la convivència pugui rutllar i, per tant, que la paris tu, no és una solució. A casa hi viu tots i entre tots s'ha de fer tot, repartint i participant en les tasques que cadascú té assignades i que sempre han de tenir la possibilitat de ser consensuades.

Quan et trobis en aquesta situació fes una respiració profunda... i "comunica" que el dinar o el sopar ja és a taula. Posa a la taula només el que depèn de tu (olla, cassola, safata...), si abans calen les estovalles no posis res. No paris taula i seieu a taula com aquell que

no passa res, qui l'hagi de parar ja la parará. Mantingueu la conversa que toqui (no la que us ha portat a aquesta situació) mentre el responsable de la taula fa la seva tasca. No li facis cap retret i viu-ho amb tota la normalitat, sobretot, no parleu ni discuteu del fet, actua com si tot hagués anat com ha d'anar.

Si vols que sigui normalitat, actua amb normalitat.

Montserrat Miquel Andreu

Pedagoga, núm. col. 969

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

NOVETAT Quadern Reutilitzable!

LLEGEIX, COMPLETA I ENGANXA'T:
B - V

El nou llibre de **Montserrat Miquel**
RESERVA'L JA! Truca'ns al **666 732 422**
PUNT DE VENDA: Llibreria Rovira, TORÀ

Domina la B i la V amb un mètode que enganxa!

Llegeix, completa i enganxa't

b - v

www.uncopdema.cat

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

M. Jesús Torrent Comella, Calonge de Segarra

La Xus és filla de Xarpell, una masia de Pinell del Solsonès, però ja fa al voltant de 10 anys que viu amb el Jordi de ca l'Escura, a Calonge de Segarra. Tenen un nen que es diu Roc i està embarassada per segona vegada. A la seva branca paterna a quasi tothom li ha agra-

dat cuinar, i és per això que ja des de ben petita la seva àvia li'n va començar a ensenyar. De gran, i amb l'àvia ja morta, tot sovint truca a les tietes per a què li recordin algunes receptes que l'àvia li havia ensenyat. La que ens explica a continuació n'és una d'aquestes. Bon profit!

PATATES AMB BOLETS I BACALLÀ

Ingredients

Oli d'oliva
Sal
Bolets (poden ser fredolics, rovellons, camagroc...)
Alls
Julivert
Safrà
2 lloms de bacallà
1 kg de patates
Aigua
Ous

Preparació

Es posen els bolets en una cassola amb un raig d'oli fins que queden ben rossets. Mentre, es talla l'all i el julivert ben petitó.

Per altra banda es posen els ous a bullir en un cassó fins que estan cuits. Es pelen, es parteixen per la meitat i es reserven.

Quan ja tenim els bolets rossejats es retiren de la cassola. A la mateixa cassola s'hi afegeix un raig d'oli i s'hi tira l'all i el julivert remenant ràpidament. Abans que l'all

es comenci a daurar s'hi tira el bacallà tallat a dauets. Un cop cuit el bacallà s'hi afegeixen els bolets i el safrà (que haurem torrat prèviament), remenant-ho tot.

Finalment, s'hi posen les patates tallades a daus d'uns 4 cm. Es cobreixen amb aigua calenta i es sala al gust. Es deixa bullir deixant que l'aigua es redueixi i vigilant que no es quedi sense (ha de quedar una mica caldós). Per últim, quan les patates estiguin quasi cuites es posen els ous a sobre i ja es pot servir.

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

639 338 314
639 338 315

**SERVEI
A DOMICILI**

www.serveisagrarisrius.com

VENDA DE:

**CARBÓ PER
A CALEFACCIÓ**

**CARBÓ VEGETAL
PER A BARBACOES**

**CLAFOLL D'AMETLLA
SENCER I TRITURAT**

PÈL·LET

PINYOL D'OLIVA

**LLENYA SECA
D'ALZINA, AMETLLER,
ROURE I OLIVERA**

a granel en big-bags en sacs

TE'L PORTEM A CASA

639 338 315

639 338 314

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

www.serveisagrarisrius.com

**Venda d'oli d'oliva verge extra
de diferents varietats de
Catalunya i d'altres zones
productores d'àmbit nacional:**

- Denominació d'Origen
- Verd "Premium"
- Gran selecció
- Ecològic
- Extracció en fred
- Filtrat i sense filtrar
- Producció integrada
- Sabor afruitat suau i intens

Formats:

- Garrafes PET de 5 L i 2 L
- Llaunes de 5 L i 2,5 L
- Botella de vidre de 0,5 L

SUDOKU... I MÉS

A càrrec d'Antònia Balagué

		6	5	7				8
			8			3		
	5	9			6			2
	3			5				4
	4	5	2	6		8	7	
						5		
9		4		8	7	2	5	
	6							
	8			3	4	6		

SOLUCIONS: pàgina 54

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

Per fer cagar el Tió

Tronc de Nadal,
posarem el porc en sal,
la gallina a la pastera,
el pollí a dalt del pi;
Toca, toca, Valentí!

Passen bous i vaques,
gallines amb sabates,
gallinons amb sabatons;
la Marieta fa torrons,
el vicari els ha tastat,
diu que són un poc salats.

Marieta, posa-hi mel,
Marieta, posa-hi sucre,
que seran un poc millor
i així cagarà el Tió.

Tió de Nadal,
que caga torrons
i pixa vi blanc...

ENDEVINALLA

Se n'arplega més amb el nas
que amb un cabàs.

ACUDIT

Una senyora ben granada d'anys estava a la coberta d'un vaixell, aguantant, amb les dues mans, el barret perquè no se li emportés el vent.

Un senyor de molt bon veure se li acosta i li diu:

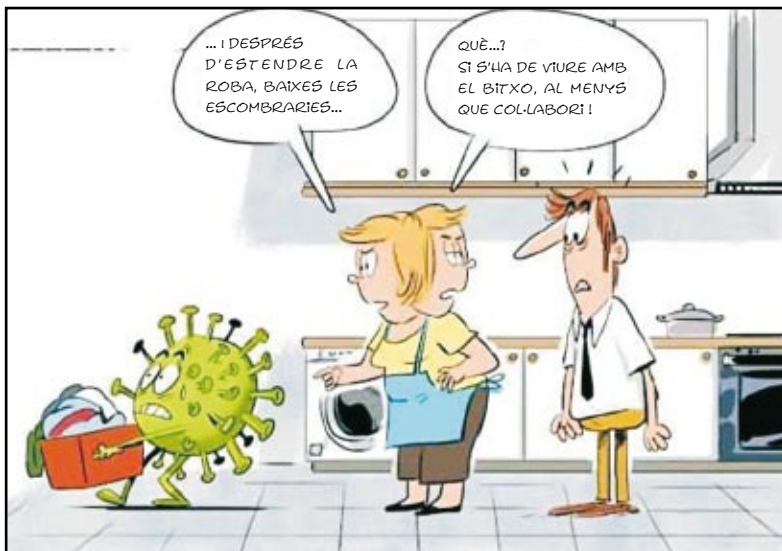
– Perdoni, senyora! No voldria disgustar-la però, pel que veig, no se n'ha adonat que, amb el vent, se li aixeca tot el vestit enlaire.

– Si que me n'he adonat, sí, però és que necessito totes dues mans per no perdre el barret.

– Miri, senyora, ha de saber que se li veuen totes les parts íntimes i les hi pot veure qualsevol.

La iaia mira cap avall i contesta:

– Cavaller, resulta que totes les coses que es veuen per aquí a baix tenen noranta anys. El *sombrero* me'l vaig comprar ahir!

EFFECTES COVIDTERALS

Ja portem 8 mesos de pandèmia i hem d'admetre que ja ens ha canviat moltes facetes de la vida. Abans teníem altres problemes o coses en què pensar com ara el procés català, el joc del Griezmann al Barça o si la truita de patates és millor amb ceba o sense. Ara tenim altres preocupacions com posar-se la mascareta, rentar-se les mans, mantenir 1,5m de distància, no ser més de 6 persones, ventilar... No havia vist tantes normes des que estudiava pel carnet de conduir. A més, hi ha gent que ha quedat trastocada perquè ara fan coses que abans no feien. Per exemple, tinc un amic que de cop i volta li ha agafat una afició molt gran per anar amb bicicleta. Que tu et preguntes: Com pot ser? Un tio que l'última vegada que va fer esport va ser en un partit de futbol de solters contra casats l'any de les Olimpíades de Barcelona! Doncs el tio s'ha comprat una bicicleta de 1.000 euros, GPS, casc de disseny, guants, malles... Jo, quan el vaig veure guarnit d'aquella manera i marcant paquet, em va agafar una febrada que per culpa seva vaig haver de fer-me un PCR. S'ajunta amb uns quants com ell i... vinga!: Un dia van de ruta fins a la font dels Dolors, l'altre arriben a la font de Can Porta, l'altre fins a Fontanet... Es lleven ben d'hora i al migdia ja són a casa. Ell em diu: "M'agrada anar amb bici perquè disfruto del paisatge". Coi! Que el paisatge fa més de 30 anys que hi és? Per què aquesta fallera ara?

Un altre dels efectes col·laterals de la Covid19 és la moda de fer rebosteria a casa. Tothom fa magdalenes, pa de pessic, coques, galetes... L'altre dia vaig anar a veure ma mare i no sabia si havia entrat a casa seva o a l'obra del Miramunt. Ara mateix, si vas al súper, segur que no trobes ni llevadura, ni xocolata, ni farina. I de farina de blat tampoc. Jo he vist dos dones barallant-se per un paquet de llevadura Royal. Sí, sí, això que us dic és fet *roial*. La veritat és que això de fer-se els *cruasants* a casa ha fet molt mal a les grans empreses de "bollos": Reposteria Martínez estan passant per uns moments poc dolços, més aviat amargs; Bony i Tigretón han manifestat que "no està el horno para bollos"; i per últim, la Pantera Rosa està fatal, si la compreu veureu que ja no és rosa, és en blanc i negre, i la Pantera, ja no és pantera, sinó un gat famèlic.

Continuem amb més coses que han canviat. Ara,

si has de fer un tràmit administratiu, has de demanar cita prèvia. Si vols anar a la perruqueria o centre d'estètica, cita prèvia. Si vols anar a comprar a segons quines botigues, cita prèvia. Em sembla que jo faré el mateix a casa. Que em truquen els cunyats per venir a sopar a casa? Cita prèvia. Que em ve el cobrador de la comunitat de veïns? Cita prèvia. Les cites prèvies van més buscades que les llenegues al Solsonès. Jo, per si de cas, ja m'he demanat cita prèvia per fer l'extremunció.

També ara, si has d'anar a un centre sanitari a fer-te revisions, consultes, operacions... hi has d'anar sol, no pot entrar cap acompanyant. Passa al revés que quan et demanes una paella a un restaurant, que mai en pots demanar per un, sinó que t'obliguen mínim dos persones. Jo conec un cas d'un home que va entrar sol en una consulta mèdica a l'Hospital d'Igualada fa 10 dies i ja ningú ha sabut res d'ell. També conec un cas d'un home que es va atrevir a demanar paella per un, i ara mateix tampoc ningú sap res d'ell. Les famílies volen posar les corresponents denúncies per desaparició, però els Mossos els han donat cita prèvia per d'aquí 12 dies.

Jo, sincerament, sóc el mateix d'abans que la Covid aparegués a les nostres vides: no vaig amb bici, però sí que és cert que ara vaig a córrer. No faig pastissos a casa, però sí que és cert que cuino receptes amb més dificultat. Abans només trucava per anar al dentista, i ara truco per tot: perruqueria, callista, taxidermista... I abans demanava paella per un, i ara no en demano perquè estan els bars tancats.

Ai! No ho sé, potser sí que també m'ha trastocat el coi de virus aquest...

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

Terra a les mans. Sikarra grafies
Josep Maria Santesmases Palou
105 pàgines
Autoedició (2020)

El Josep M. Santesmases, toranès que fa molts anys que viu a Guissona, coneix tots els racons de la vall del Llobregós i de la comarca de la Segarra. Sempre volta per aquests paratges i en publica, amb una constància admirable, imatges espectaculars al seu perfil de Twitter. A partir d'aquí ha popularitzat l'expressió "segarrejtant".

L'any 2004 va publicar el seu primer llibre, *Homes i llops*, un encàrrec del Centre Municipal de Cultura de Cervera que tenia la finalitat de documentar testimonis històrics de la presència dels llops a la comarca de la Segarra. El llibre transcriu entrevistes amb gent del territori que li expliquen llegendes i memòria oral que els ha arribat sobre la presència d'aquest animal a la seva zona geogràfica.

Terra a les mans. Sikarra grafies és una publicació diferent, que combina poemes i fotografies.

Comença amb un doble pròleg, a càrrec del poeta Jordi Pàmias i el periodista Xavi Santesmases, tots dos guissonencs. Pàmias analitza i elogia els poemes,

mentre que Santesmases elogia el compromís de l'autor, amb qui comparteix cognom, i la seva habilitat amb la fotografia.

El llibre conté 47 poemes acompanyats de fotografies de paisatges de diversos indrets de la Segarra, que l'autor anomena amb el topònim primigeni Sikarra. Als poemes tracta amb nostàlgia temes com la infantesa, el pas del temps, els canvis d'estacions... tot relacionat amb el paisatge, que en algunes ocasions es manté intacte però que en moltes altres rep mutacions, sovint per la intervenció humana, com es pot observar també a les imatges. En la seva escriptura demostra un gran coneixement de l'entorn, la gent que hi habita i el paisatge: arbres, flora i fauna característics de la comarca. També coneix la llengua que s'hi parla i els dialectalismes propis, dels quals en fa ús als seus poemes.

En definitiva, un llibre genuí, autèntic, en el qual els poemes i les imatges es complementen amb naturalitat i el fan molt atractiu. Us el recomanem.

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres, finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclavier.com
www.fusteriaclavier.com

CEREALS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

TRAIL

Trialer@s del Llobregós

Prou coneixem que La Vall del Llobregós i les seves confluències gaudeixen de molts quilòmetres de camins, corriols i carreteres secundàries que enllacen, salvant les múltiples irregularitats del terreny, les diferents contrades d'aquesta entranyable zona de la Catalunya Central.

Poc o molt, sempre hi ha hagut gent aficionada a l'excursionisme, al ciclisme o a l'atletisme, que ha aprofitat aquests racons per a practicar el seu esport i connectar amb la natura. Tenim senders de Gran Recorregut, rutes marcades per fer amb bicicleta i la saviesa popular que, a través del boca-orella, ha donat a conèixer a les generacions més joves les diferents alternatives de fer camí per la Vall.

A Torà, el grup de joves i no tan joves (ja em perdonaran) que quedaven per sortir a córrer o amb bici els caps de setmana ha anat augmentant darrerament, gràcies o per culpa també de la necessitat d'esbargir-se després del confinament. Amb tot, a partir de la iniciativa d'alguns companys, s'han fet equipacions noves i està previst organitzar una cursa de *trail running* el maig del 2021, la qual ja es va descartar celebrar el 2020 a causa de les mesures anti-Covid i que esperem ens permetin gaudir-la l'any vinent.

Aquesta trail rural recorrerà els turons i muntanyes més properes al poble i ens oferirà espectaculars perspectives de la Vall, però també ens farà notar la duresa del terreny mentre pugem i baixem contínuament per cada tram del circuit. Podrem escollir entre dues modalitats de participació; una trencacames de 20 km i 800 metres de desnivell positiu, i una trail o caminada de 9 km i 350 metres positius. Tota la informació de l'esdeveniment la trobareu a la web www.trailruraltora.cat o seguint el perfil d'Instagram [@trailruraltora](https://www.instagram.com/trailruraltora). També us

podeu animar a participar en els diferents reptes creats dintre de l'aplicació de moda *Strava*, unint-vos al perfil de la cursa.

Esperem que això sigui només el començament i serveixi d'incentiu per a fer una mica més coneguda la Vall del Llobregós a través de l'esport.

Pol Viladrich Bagà

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

C/ La Sort, nº 1 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

Plaça de la Creu
TORÀ

CURSA DE MUNTANYA

Alta Segarra: Una cursa de muntanya segura a Sanaüja

La cursa de muntanya Alta Segarra va celebrar-se a Sanaüja el dia 4 d'octubre, quan faltaven dues setmanes perquè tornessin a intensificar-se les restriccions imposades per la Generalitat.

D'acord amb el que encara era llavors l'anomenada "nova normalitat", es va procedir a modificar alguns aspectes significatius respecte edicions anteriors, per tal de celebrar la cursa de forma segura. A part del fet de limitar el nombre d'inscripcions, la sortida i arribada no es va fer des del marc incomparable de la plaça Major, sinó des de la zona de les Piscines, que ofereix més garanties per a les distàncies i l'amplitud. També es van suprimir la caminada i les curses infantils, mantenint les curses de 10 i 24km de distància.

Per assegurar distàncies i evitar aglomeracions, els corredors sortien de 20 en vint i en "calaixos" separats per dos metres, havent de dur la mascareta posada fins a sortir del calaix. La cursa també es va fer en règim d'autoabastiment, de manera que només hi havia un avituallament a la cursa curta i dos a la llarga, on es proporcionaven només ampolles d'aigua.

La cursa de 24km la va guanyar Marc

LEDS C4⁺

outlet
BOTIGA

De dilluns a divendres de 9.00h a 14.00h

Dissabtes de 10.00h a 14.00h

Afores s/n, Torà
973 468 121

S'han celebrat les curses de 10 i 24km de distància i es van suprimir la caminada i les curses infantils

Ollé i el primer sanaügenic classificat fou Aleix Colell, en tercera posició. Ona Sociats fou la primera classificada en categoria femenina.

Finalment, també es va suprimir la cerimònia d'entrega de trofeus al final i, senzillament, aquests s'entregaven a mesura que anaven arribant i completant el podi. A part del trofeu commemoratiu, els primers classificats s'enduien els espectaculars croissants

gegants de Cal Peretó per "recuperar energies".

Comptat i debatut, els participants van coincidir en la seva satisfacció pel fet que la cursa s'hagués pogut celebrar, felicitant i agraint als organitzadors l'esforç i la cura en què tot s'esdevingués de manera impecable.

Maria Garganté

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embonats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

UNA FOTO PER RECORDAR...

Sopar del Segar a Massoteres 1994

Dani Vidal. - El municipi de Massoteres celebra cada estiu, a finals del mes de juliol, una festa que s'anomena Sopar del Segar, per commemorar la fi de la campanya de la sega. La festa consisteix en un sopar de germanor, a la plaça del poble, i en un posterior espectacle musical, d'humor...

La festa acostuma a aplegar més d'un centenar de persones de tot el municipi. S'ha celebrat els darrers 35 anys, amb l'excepció d'aquest any 2020, que es va haver de suspendre per la pandèmia de Covid-19.

La imatge correspon a una foto de grup dels impulsors i principals organitzadors de les primeres edicions de la festa.

Malauradament alguns ja no es troben entre nosaltres, ens van deixar massa d'hora, com la Lurdes i el Jordi, als quals sempre es recordarà.

Qui són?

Dalt, d'esquerra a dreta:

Ton Bosch, Toni Gràcia, Montserrat Bosch, Asunció Vives, Tomàs Sánchez, Azucena Méndez, Joan Vidal, Leonor Verdés, Joan Villorbina, Teresa Freixes, Remei Azuaga i Jordi Clavier.

Baix, d'esquerra a dreta: Ton Batlle, Ramon Villorbina, Lurdes Noguera, Ramona Aubets i Pepe Vidal.

Solucions de la pàg... 48

Sudoku

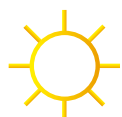
3	2	6	5	7	1	9	4	8
4	7	1	8	9	2	3	6	5
8	5	9	3	4	6	7	1	2
6	3	8	7	5	9	1	2	4
1	4	5	2	6	3	8	7	9
2	9	7	4	1	8	5	3	6
9	1	4	6	8	7	2	5	3
7	6	3	9	2	5	4	8	1
5	8	2	1	3	4	6	9	7

Endevinalla
La pudor

VALL DE NÚRIA

Agermanament Torà - Queralbs

www.valldenuria.cat

Parc Natural
de les Capçaleres
del Ter i del Freser

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

GRUP **GAMMA Vilamú**

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ · TALLER DE MARBRE

Plats per emportar

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

"Maqi"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

CARN DE PASTURA

EMBOTITS ARTESANALS

PRODUCTES ELABORATS

Ara,
Casa Maqi
entra a
casa teva

I t'ho portem
a casa!

Plaça de la Creu, 7 - TORÀ, Tel. 973 473 051 - info@casamagi.com

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

30 anys cuidant el vostr benestar!

↳ Sense matrícula!

↳ Obrim els dissabtes al matí.

↳ Inici de les activitats a l'octubre.

↳ Massatges terapèutics, acupuntura i reflexoteràpia.